TÜRKİYE YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

MESLEKİ HİZMETLER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BYKH YÖNETMELİK KAPSAMINDA YANGIN GÜVENLİĞİ

Murat BAYRAM
Mak.Yük.Müh.
Genel Müdür Yardımcısı

BYKHY Gelişimi

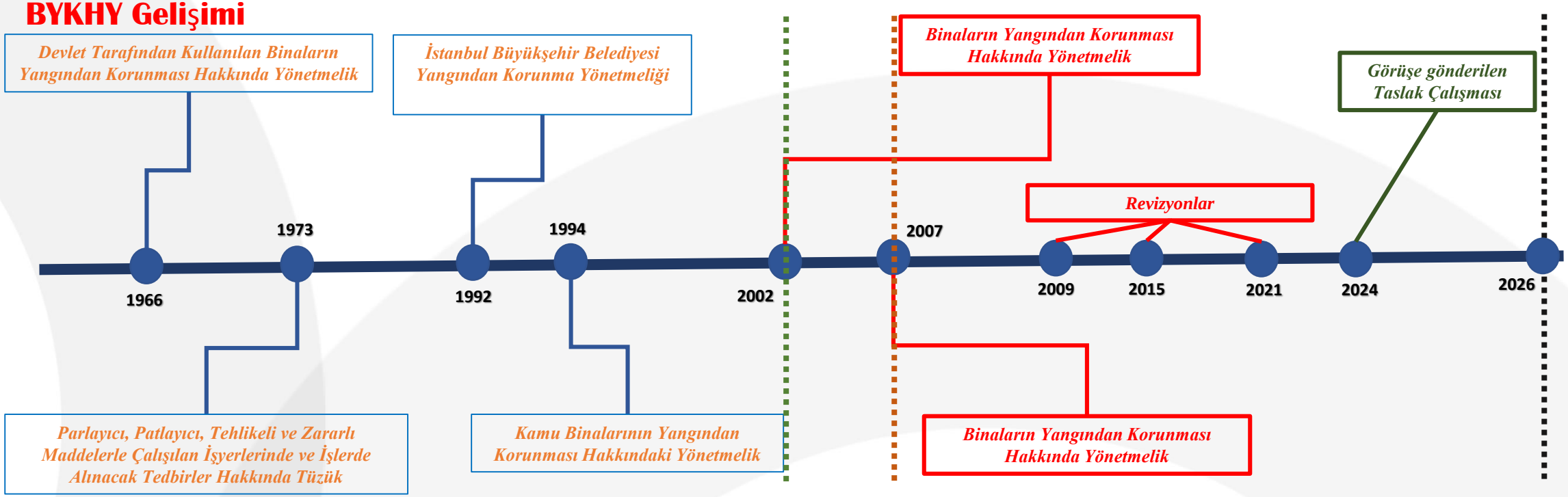

Birinci Kısım: Genel Hükümler, Binaların Kullanım ve Tehlike Sınıfları,
İkinci Kısım: Binalara İlişkin Genel Yangın Güvenliği Hükümleri,
Üçüncü Kısım: Kaçış Yolları, Kaçış Merdivenleri ve Özel Durumlar,
Dördüncü Kısım: Bina Bölümlerine ve Tesislerine İlişkin Düzenlemeler,
Beşinci Kısım: Elektrik Tesisatı ve Sistemleri,
Altıncı Kısım: Duman Kontrol Sistemleri,
Yedinci Kısım: Yangın Söndürme Sistemleri,
Sekizinci Kısım: Tehlikeli Maddelerin Depolanması ve Kullanılması,
Dokuzuncu Kısım: Yangın Güvenliği Sorumluluğu, Ekipler, Eğitim, Denetim, İşbirliği, Ödenek ve İç Düzenlemeler,
Onuncu Kısım: Mevcut Binalar Hakkında Uygulanacak Hükümler,
Onbirinci Kısım: Tarihi Yapılar,
Onikinci Kısım: Son Hükümler

Yürürlükteki yönetmelik 2007 yılında yayımlanmıştır. Toplam 12 Kısım, 45 Bölüm, 171 Madde ve 14 Ek'den oluşan yönetmelikte değişik tarihlerde maddesel revizyonlar yapılmıştır.

Görüşlere açılan taslak yönetmelik ise; *11 Kısım, 45 bölüm, 145 Madde ve 16 ek'den oluşmaktadır. Mevcut yönetmelik maddelerinin % 70'inden fazlasında değişiklik olacağından yeni yönetmelik olarak hazırlanmıştır.*

Mevcut Yönetmelik

AMAÇ

Her türlü **yapı, bina, tesis ve işletme**nin, **tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı safhalarında** çıkabilecek yangınların en aza indirilmesini ve herhangi bir şekilde çıkabilecek yangının can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlamak üzere, **yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirlerin, organizasyonun, eğitimin ve denetimin usul ve esaslarını** belirlemektir.

KAPSAM

Her türlü **yapı, bina, tesis ile açık ve kapalı alan işletmelerinde** alınacak **yangın önleme ve söndürme tedbirlerini** kapsar

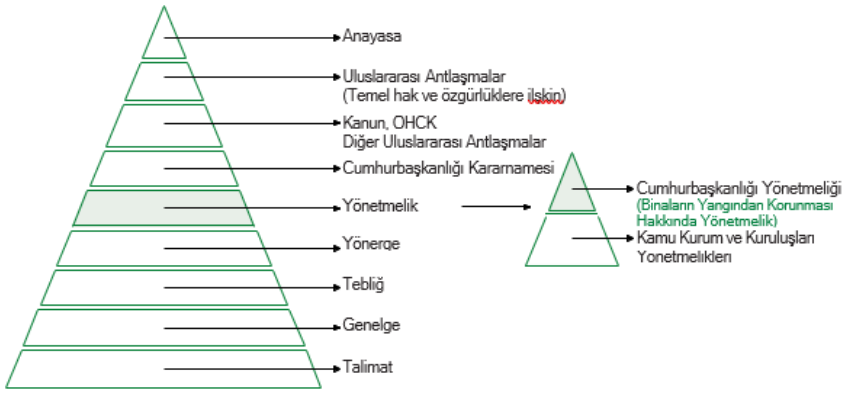

KAPSAM DIŞI

Türk Silahlı Kuvvetlerince kullanılan yapı, bina ve tesisler ile eğitim ve tatbikat alanlarında uygulanacak yangın önlemleri, bu Yönetmelik hükümleri de dikkate alınarak yapının özelliklerine göre Millî Savunma Bakanlığınca; **nükleer tesisler** ile ilgili yangın güvenlik tedbirleri Türkiye Atom Enerjisi Kurumunca belirlenir

Görüşlere açılan taslak yönetmelik;

- *Türk Silahlı Kuvvetlerince kullanılan yapı, bina ve tesisler ile eğitim ve tatbikat alanlarında uygulanacak yangın önlemleri Millî Savunma Bakanlığınca*
- *Nükleer tesisler, enerji santralleri, elektrik üretim, iletim ve dağıtım sistemi şalt merkezleri, kumanda merkezi gibi özellik arz eden yapılar ve enerji depolama tesisleri ile ilgili yangın güvenlik önlemleri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca,*
- *Tarihi yapılar ile ilgili yangın güvenlik önlemleri Kültür ve Turizm Bakanlığınca,*

belirlenir

Mevcut Yönetmelik

İLKELER

- Projeler, yangına karşı güvenlik bakımından BYKH Yönetmeliğe uygun değil ise **yapı ruhsatı** verilmez.
- Yeni yapılan veya proje tadilatı ile kullanım amacı değiştirilen yapılarda; BYKH Yönetmeliğe uygun imalat yapılmadığının tespiti hâlinde, bu eksiklikler giderilinceye kadar binaya **yapı kullanma izin belgesi** veya **çalışma ruhsatı** verilmez.
- BYKH Yönetmelikte hakkında **yeterli hüküm bulunmayan hususlar**da ve **metro, marina, helikopter pisti, tünel, stadyum, havalimanı** ve benzeri kullanım alanlarının yangından korunmasında; **Türk Standartları**, bu standartların olmaması hâlinde ise **Avrupa Standartları** esas alınır. Türk veya Avrupa Standartlarında düzenlenmeyen hususlarda, **uluslararası geçerliliği kabul edilen standartlar** da kullanılabilir.
- **Proje ve yapım** ile ilgili konularda **tereddüde düşülen** hususlarda **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı,**
- **Diğer hususlarda İçişleri Bakanlığı** görüşü alınır.

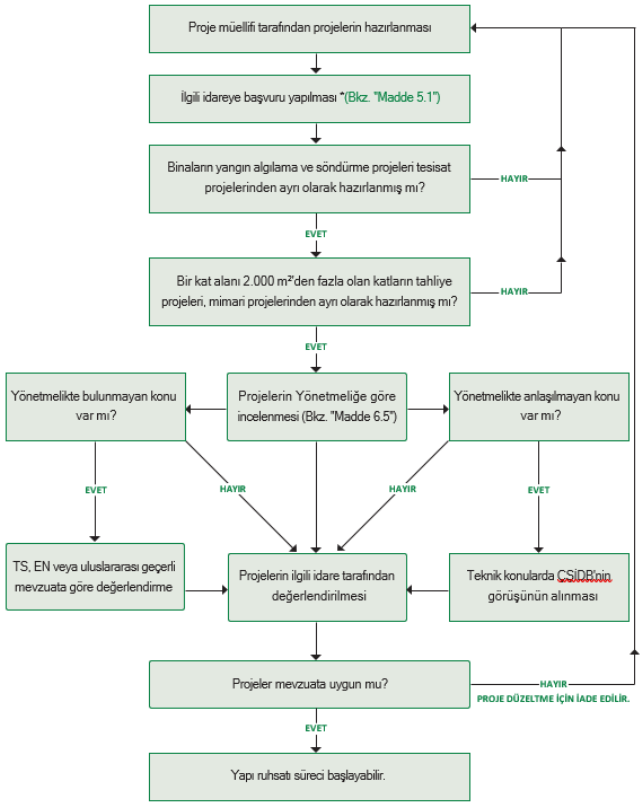

Görüşlere açılan taslak yönetmelik;

- *Çadır, prefabrik veya konteyner gibi geçici barınma alanları, silo, insan kullanımına açık kule, metro, marina, helikopter pisti, tünel, kayadan oyma yapı, stadyum, havaalanı/havalimanı ve benzeri kullanım alanlarında standartlardan yararlanılabileceği,*
- *Tereddüde düşülen hususlarda; öncelikle ilgili idaresine, tereddüdün giderilmemesi halinde büyükşehir belediyesi olan yerlerde büyükşehir belediyesinin görüşüne, Tereddüdün devam etmesi durumunda proje ve yapım ile ilgili konularda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görüşüne başvurulabileceği,*
- *Genel hayata etkili afetlerden sonra ulusal hasar tespit ekiplerinin hasarsız veya az hasarlı olarak belirlediği yapıların, hasar tespitinden itibaren en geç 3 ay içerisinde yangın güvenlik sistemlerinin test ve bakımının bina sahibi tarafından yaptırılması,*
- *Açıkça belirtilmeyen alanlar brüt alan olarak ele alın*

Mevcut Yönetmelik

GÖREV YETKİ SORUMLULUK

Tasarım ve uygulamada görevli mimar ve mühendisler ile uygulayıcı yükleniciler ve imalatçılar;

- Mimari, statik, mekanik ve elektrik tesisat projeleri ile varsa yangın tahliye, algılama ve söndürme projelerinin Yönetmelik hükümlerine uygun hazırlanmasından tasarımda görevli mimar ve mühendisler;
- Hazırlanan projenin uygulanmasından ise uygulamada görevli mimar, mühendisler ve uygulayıcı yükleniciler

sorumludur.

Yatırımcı kuruluşlar;

- Yapı ruhsatı aşamasında; tasarımın Yönetmelik hükümlerine uygun hazırlattırılmasından,
- Yapı kullanım izin belgesi aşamasında; Yönetmeliğe uygun onaylı projelerine göre imalatların yaptırılarak işletmeye hazır hale getirilmiş olmasından,
- İşletme aşamasına kadar yangın tahliye, yangın algılama ve söndürme sistemlerinin Yönetmeliğe uygun olarak her an aktif ve çalışır olarak tutulmasından

sorumludur.

Yapı ruhsatı vermeye yetkili idareler;

- Yapı ruhsatı aşamasında mimari, statik, mekanik ve elektrik tesisat projeleri ile varsa yangın tahliye, algıma ve söndürme projelerinin BYKH Yönetmelik hükümlerine uygunluğu,
- Yapı kullanım izin belgesi aşamasında, BYKH Yönetmelik hükümlerine uygun hazırlanan ve onaylanan projelerine uygun imalatların yapıldığının, sistemlerin çalışır olduğunu yerinde kontrol edildiğinden,
- İşyeri açma ve çalıştırma aşamasında, yapının Yönetmeliğe uygunluğunun kontrol edildiğinden

sorumludur.

Yapı Sahibi, işletmecisi, işveren veya temsilcileri;

- İşletme aşamasında yangın tahliye, yangın algılama ve söndürme sistemlerinin Yönetmeliğe uygun olarak her an aktif ve çalışır olarak tutulmasından

sorumludur.

Yapı yapılmasında ve kullanımında görev alan müşavir, danışman, proje kontrol, yapı denetimi ve işletme yetkilileri de sorumludur.

Mevcut Yönetmelik

GÖREV YETKİ SORUMLULUK

Mevcut Yönetmelik

GÖREV YETKİ SORUMLULUK

Binaların **yangın algılama ve söndürme projeleri**, tesisat projelerinden ayrı olarak hazırlanır.

Bir kat alanı 2.000 m²'den fazla olan katların tahliye projeleri, mimarî projelerden ayrı olarak hazırlanır. Tahliye projeleri diğer yapılarda mimarî projelerde gösterilir.

Projeler; ruhsat vermeye yetkili merciler tarafından onaylanarak uygulanır.

Yapı ruhsatı vermeye yetkili merciler; yangın söndürme, algılama ve tahliye projelerinin ve uygulamalarının Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını denetler.

Sigorta şirketleri, yangına karşı sigorta ettirme talebi aldıkları binalarda, tesislerde ve işletmelerde, Yönetmelik hükümlerine uyulup uyulmadığını kontrol etmek mecburiyetindedir.

Yangın güvenliği sistemlerinin teşvik edilmesi için, ilgili kanunlarda belirtilen vergi, resim ve harçlar hariç olmak üzere, kamu kuruluşlarınca proje onay ve denetim hizmetlerinden hiçbir şekilde vize, harç ve benzeri ad altında herhangi bir ücret talep ve tahsil edilemez.

Görüşlere açılan taslak yönetmelik;

- *Bir katının alanı 1000 m2'den fazla veya yapı yüksekliği 21,50 m'den fazla olan yapının tahliye projeleri, mimarî projelerden ayrı olarak hazırlanır.*
- *Ayrı olarak hazırlanan algılama, söndürme ve tahliye projeleri ilgili mahalli itfaiye teşkilatı uygun görüşü alındıktan sonra ruhsat vermeye yetkili idareler tarafından onaylanarak uygulanır.*
- *Sigorta şirketleri, yangına karşı sigorta ettirme talebi aldıkları binalarda, tesislerde ve işletmelerde, bu Yönetmelik hükümlerine uygun güncel yangın güvenlik raporunu ister.*

Yapı Projesi / Yapı Kullanım İzni Aşaması

Yapı projelerinden ayrı hazırlanan projeler

Ruhsat başvurusu yapan yapıların projeleri

AÇIKLAMA

- Algılama, uyarı ve Söndürme Projeleri, tesisat projelerinden ayrı,

- Bir katının brüt alanı 1000 m^2'den fazla veya yapı yüksekliği 21,50 m üstü olan yapının tahliye projeleri mimari projelerden ayrı,

hazırlanır.

Yapı Ruhsatı/Yapı Kullanma İzni Vermeye Yetkili İdare

Yapı Ruhsatı
Yapı Kullanım İzni

Mahalli İtfaiye Teşkilatı
veya
İtfaiyenin gerekli gördüğü durumda yangın güvenlik uzmanlarından hizmet alarak

Uygunluk Görüşü

Uygun

Uygun değil eksiklikler madde madde bildirilir

tfaiye teşkilatınca uygun görüş verilen yapılarda kullanım amacı değişmediği sürece ilk periyodik kontrol süresince yangın güvenlik raporu istenmez.

Mevcut Yönetmelik

BİNA YÜKSEKLİĞİ, YAPI YÜKSEKLİĞİ

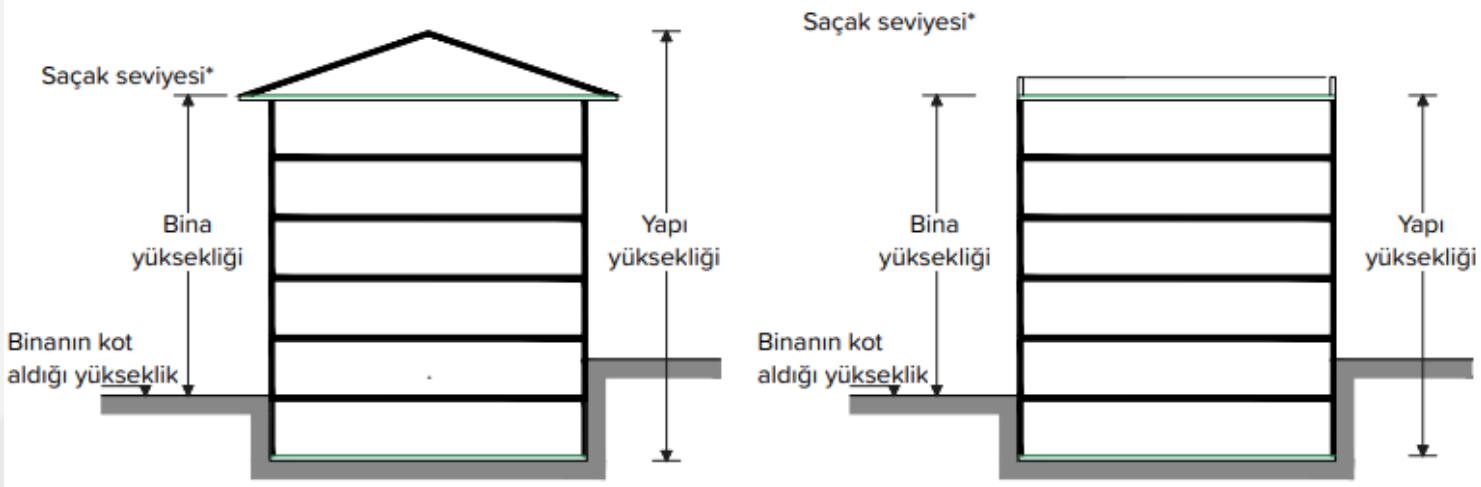

*Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği Tanımlar başlığı altında Saçak seviyesi tanımı bulunmaktadır.

Bina Yüksekliği: Binanın kot aldığı noktadan saçak seviyesine kadar olan mesafe

Yapı yüksekliği: Bodrum katlar, asma katlar ve çatı arası piyesler dâhil olmak üzere, yapının inşa edilen bütün katlarının toplam yüksekliği

Görüşlere açılan taslak yönetmelik;
Bu Yönetmelikte geçen ve birinci fıkrada yer almayan tanımlar için 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili ikincil mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

Mevcut Yönetmelik

YENİ YAPI, MEVCUT YAPI

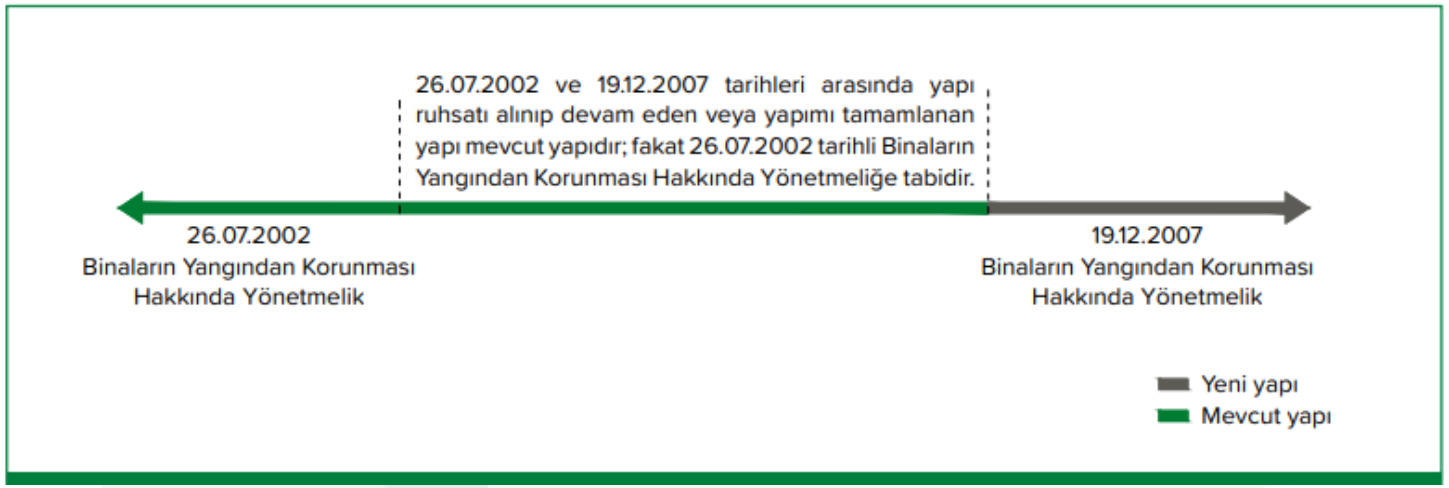

Yeni yapı: BYKH Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapı ruhsatı alan yapı, bina, tesis ve işletme

Mevcut yapı: BYKH Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yapı ruhsatı alınıp yapımı devam eden veya yapımı tamamlanan yapı, bina, tesis ve işletme

Görüşlere açılan taslak yönetmeliğe göre;

Yürürlük Tarihi

Mevcut yapı

*19/12/2007 tarihli BYKH Yönetmelik hükümlerine uygun olan yapılarda; yönetmeliğe yeni giren **elektrikli araç şarj sistemleri, güneş enerjisi sistemleri ve mevcut konutlarda istenilen algılama ve uyarı sistemleri haric**inde ilave tedbir istenmez.*

Yeni yapı

Kullanım amacı değişmesi halinde yeni bina gibi değerlendirilir.

*Esaslı tadilatlarda mevcut bina maddelerine **(Onuncu Kısım)** uyulması yeterlidir.*

Mevcut Yönetmelik

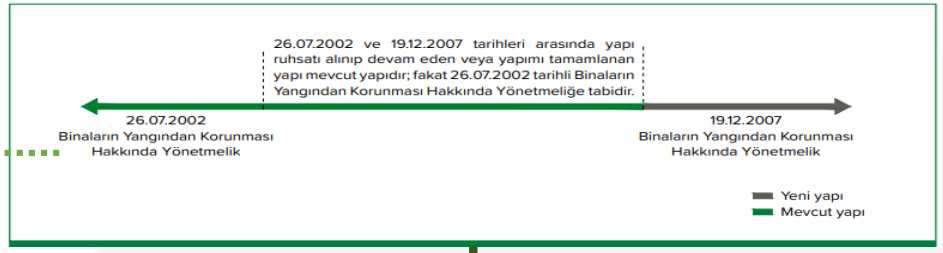

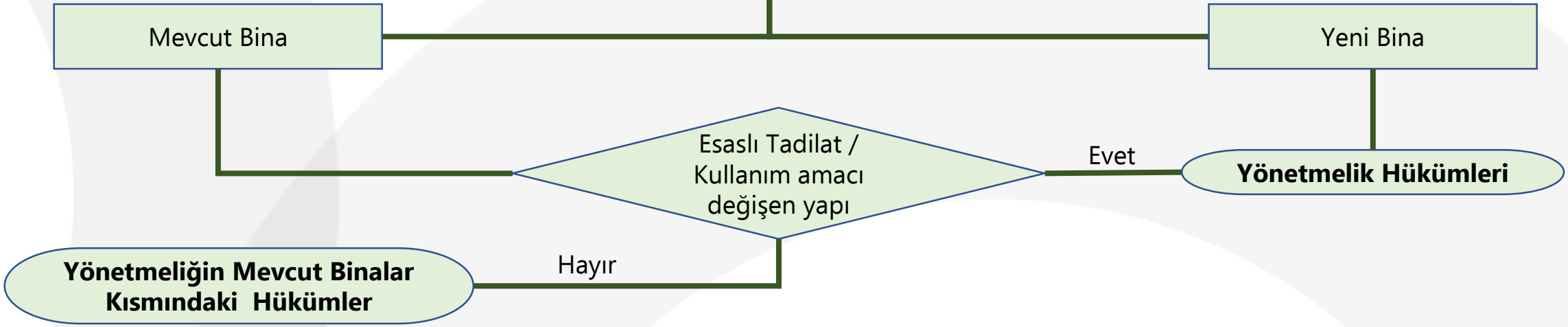

A- 2002 yönetmeliğinden önce ruhsat almış, yapımına başlanmış veya yapı kullanma izin belgesi almış yapılar;

1- *2002 Yönetmeliğine uygun hale getirildi ise (İtfaiye teşkilatından 2002-2007 yılları arasında alınmış uygunluk yazısı bulunuyor ise); ilave tedbir almasına gerek yoktur (sonradan yangın güvenliği konusunda tedbirleri bozmamış olması şartı ile).*

2- *2002 Yönetmeliğine uygun hale getirilmedi ise (2005/2007 yılına kadar süre verilmişti); 2007 yönetmeliğine (onuncu kısma uyanlar/uymayanlar) uygun hale getirilmesi gerekmektedir (Malzeme tedarikinde sorun yaşayan binalar için 31.12.2005 tarihine kadar süre tanınmıştır).*

Mevcut Yönetmelik

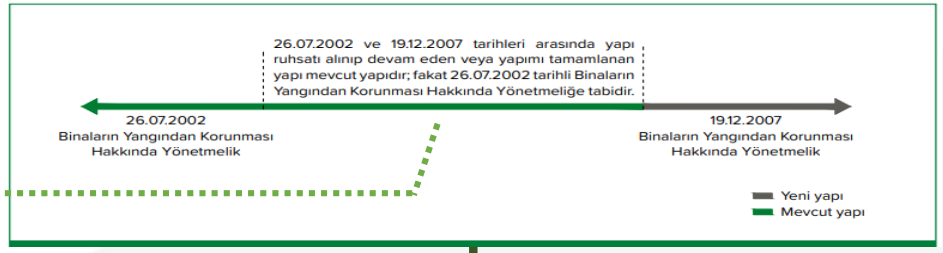

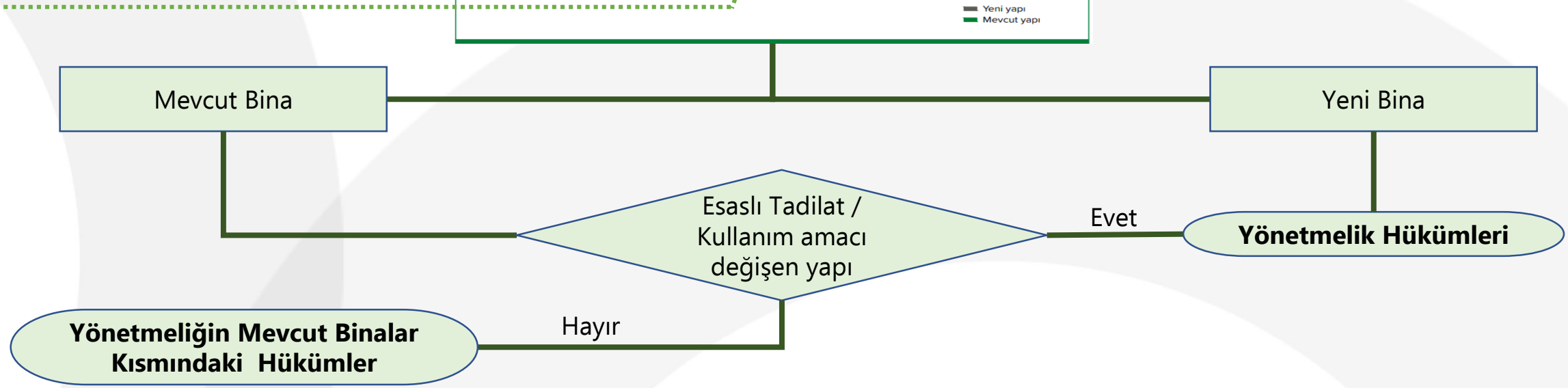

B- 2002 yönetmeliğinden sonra ve 2007 yönetmeliğinden önce ruhsat almış, yapımına başlanmış veya yapı kullanım izin belgesi almış yapılar;

1- *2002 yönetmeliğine uygun olmak zorunda. Uygun ise 2007 yönetmeliğine göre esaslı tadilat veya kullanım amacı değişikliği olmadığı sürece ilave tedbir istenmez.*

2- *2002 yönetmeliğine uygun değil ise; 2007 yönetmeliğine (onuncu kısma uyanlar/uymayanlar) uygun hale getirilmesi gerekmektedir (Malzeme tedarikinde sorun yaşayan binalar için 31.12.2025 tarihine kadar süre tanınmıştır).*

Mevcut Yönetmelik

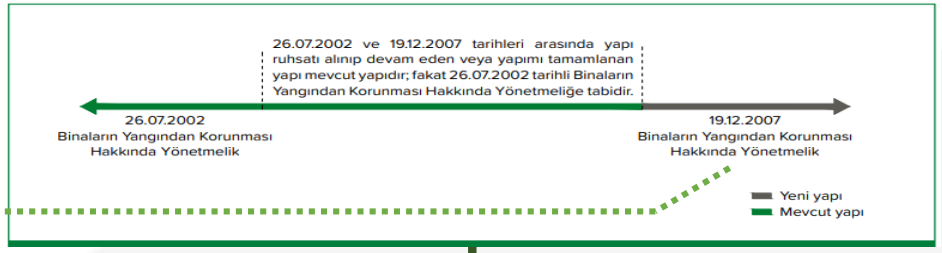

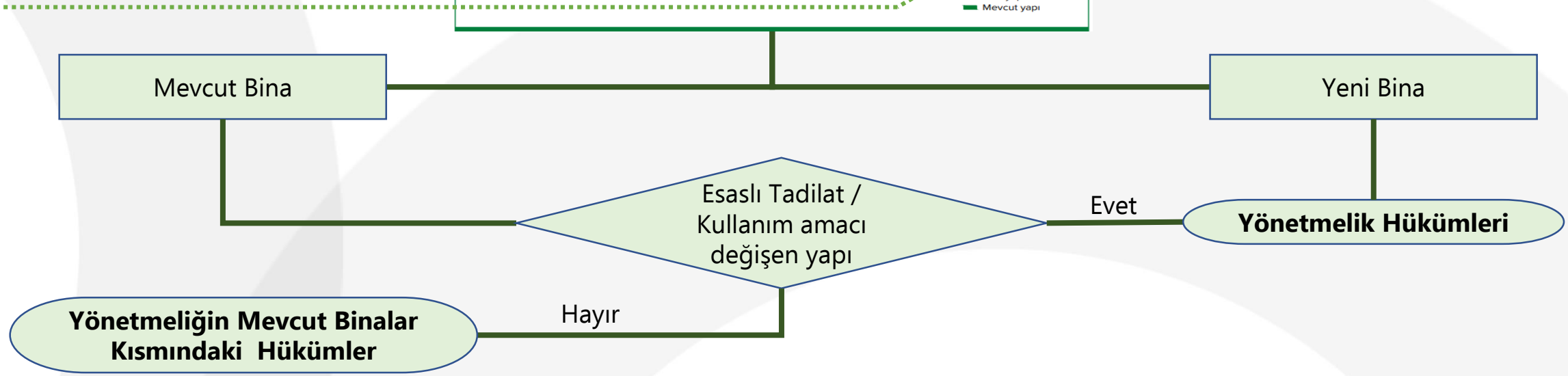

C- 2007 Yönetmeliği sonrasında ruhsat almış, yapımına başlanmış veya yapı kullanım izin belgesi almış yapılar;

1- *Yeni yapı olduğundan 2007 yönetmeliğinin yeni yapılar ile ilgili tüm hükümlerine uygun olmak zorunda.*

2- *2007 yönetmeliğine uygun değil ise; mevzuata aykırılıktan İmar Kanununa göre işlem yapılması gerekir. Ayrıca; uygun hale getirilmesi için ruhsat veren idarece süre verilmesi gerekir (Malzeme tedarikinde sorun yaşayan binalar için 31.12.2025 tarihine kadar süre tanınmıştır).*

Görüşlere açılan taslak yönetmelik;
2007 yönetmeliğine uygun olmayan binalar, yeni yönetmelik yürürlüğe girmeden 2007'ye uygun hale gelmeli

Mevcut Yönetmelik

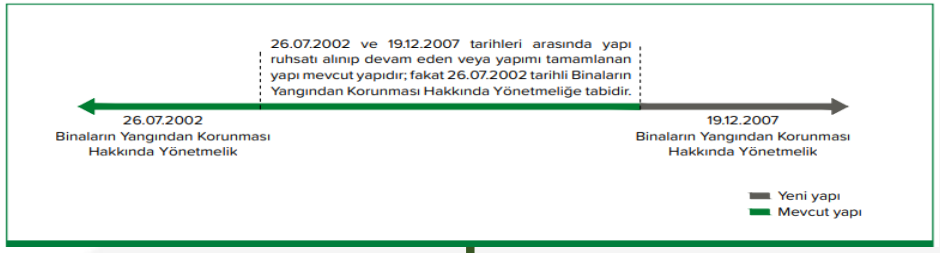

Mevcut Bina

Yeni Bina

Esaslı Tadilat / Kullanım amacı değişen yapı

Evet

Yönetmelik Hükümleri

Hayır

Yönetmeliğin Mevcut Binalar Kısmındaki Hükümler

Ç- Yapı kayıt belgesi olan yapılarda;

1- *Yapının yapım yılına dair yasal bir belge varsa (yani kısmen mevzuata aykırı bölümü olduğu için yapı kayıt belgesi almış ise) bu belge tarihine göre mevcut veya yeni yapı sınıfına girebilir.*

2-*Yapının yapım yılına dair yasal bir belge yoksa (yani yapının tamamında aykırılık var ise) yapı kayıt belgesi tarihine göre mevcut veya yeni bina değerlendirmesi yapılır.*

Mevcut Yönetmelik

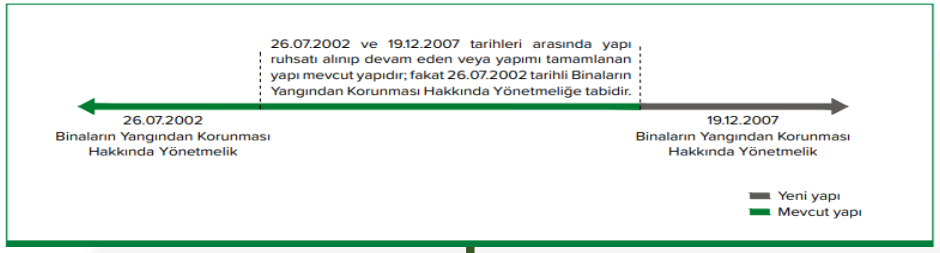

Mevcut Bina

Yeni Bina

Esaslı Tadilat / Kullanım amacı değişen yapı

Evet

Yönetmelik Hükümleri

Hayır

Yönetmeliğin Mevcut Binalar Kısmındaki Hükümler

D- Yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi veya yapı kayıt belgesi olmayan ancak iş yeri açma çalıştırma ruhsatı olan yapılarda;
Ruhsatı veren ilgili idaresi tarafından yapıya ait bilgilerin (yapı ruhsatında yer alması gereken bilgiler, yapım yılı, yapı tipi, büyüklüğü, yüksekliği alanı vb) resmi olarak verilmesi halinde mevcut veya yeni bina değerlendirmesi yapılabilir. Aksi takdirde hiçbir şekilde değerlendirme yapılamaz.

E- Yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi veya yapı kayıt belgesi, iş yeri açma çalıştırma ruhsatı olmayan yapılarda;
Ruhsat vermeye yetkili idaresine durum bildirilir, ilgili idaresi İmar Kanununa göre işlem tesis eder.

Mevcut Yönetmelik

BİNALARIN KULLANIM ÖZELLİKLERİNE GÖRE SINIFLARI

Konutlar	En çok iki bağımsız bölüme sahip müstakil bina (ev, konut), apartman (iki bağımsız bölümden büyük konut yapısı) ve rezidans İçinde konut amaçlı bağımsız bölümlerin yanı sıra sosyal donatıları da (kafeterya, spor tesisi, yüzme havuzu vb.) bulunan konut binasını kapsar.
Konaklama Amaçlı Binalar	Oteller, moteller, termal tesisler, tatil köyü, pansiyonlar, kampingler, öğrenci yurtları, kamplar ve diğer benzer konaklama tesisleri Geçici (günlük, haftalık, aylık vb.) veya öğrenim süresince kiralanan odaları bulunan binalar ve bu binalara ait sosyal donatıları kapsar.
Büro Binaları	**İş amacı ile her türlü büro hizmetlerinin yürütüldüğü, hesap ve kayıt işlemlerinin ve benzeri çalışmaların yapıldığı binalar:** Bankalar, borsalar, kamu hizmet binaları, genel büro binaları, doktor ile diş hekimi muayenehaneleri ve benzeri yerler Başka bir binanın bünyesinde büro hizmetleri için kullanılan bölümler, ana binanın kullanım sınıflandırılmasına tabidir. Ticaret amaçlı binaların kapsamına giren işler büro binalarına dahil değildir.
Kurumsal Binalar	**Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü yapılar :** İlköğretim okulları, ortaöğretim kurumları, yüksek öğretim kurumları, anaokulları, kreşler, çocuk kulüpleri, özel eğitim kurumları, dershaneler, kütüphaneler, yetiştirme yurtları, yatılı bölge okulları ve benzeri yerler Altı veya daha fazla kişi tarafından günde 4 saat veya daha fazla bir süre ile veya haftada 12 saatten fazla bir süre ile eğitim amacı ile kullanılan binalar veya binaların bu amaçla kullanılan bölümlerini kapsar. **Sağlık hizmeti amaçlı binalar:** Hastaneler, huzurevleri, çocuk bakım ve rehabilitasyon merkezleri, dispanserler, sağlık ocakları, özel klinikler, revirler, teşhis ve tedavi merkezleri, tıbbi laboratuvarlar ve benzeri yerler Bedensel veya zihinsel bir hastalığın veya yetersizliğin tedavisinin veya bakımının yapıldığı veyahut küçük çocuklar, nekahet hâlindeki kişiler veya bakıma muhtaç yaşlıların bakımları için kullanılan ve dört veya daha fazla kişinin yatırılabildiği binaları veya binaların bu amaçla kullanılan bölümlerini kapsar. **Ceza ve tutukevleri, nezarethaneler, ıslah evleri ve benzeri yerler**
Ticaret Amaçlı Binalar	Mağazalar, dükkânlar, marketler, süpermarketler, toptancı siteleri, sebze, meyve ve balık halleri, et borsaları, kapalı çarşılar, pasajlar, tamirhaneler, yedek parça ve malzeme satış yerleri ve benzeri yerler Ticari malların satışı ile bağlantılı olarak kullanılan ve aynı binanın içinde bulunan büro, depo ve hizmet amaçlı bölümler ticaret amaçlı bina sınıfına girer. Esas olarak başka bir kullanım sınıfına giren bir binada bulunan küçük ticaret amaçlı bölümler, binanın esas kullanım sınıflandırmasına ilişkin hükümlere tabi olur.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *yapı değişmemiştir. Ancak, uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik daha anlaşılır hale getirilmiştir. Sağlık yapıları ayakta tedavi, yataklı sağlık yapıları ayırımı yapılmıştır.*

Mevcut Yönetmelik

BİNALARIN KULLANIM ÖZELLİKLERİNE GÖRE SINIFLARI

Endüstriyel Yapılar	Her türlü fabrika, bıçkıhaneler, çamaşırhaneler, tekstil üretim tesisleri, enerji üretim tesisleri, gıda işleme tesisleri, dolum ve boşaltım tesisleri, kuru temizleme tesisleri, maden işleme tesisleri rafineriler ve benzeri yerler
Toplanma Amaçlı Binalar	**Yeme ve içme tesisleri:** Kahvehaneler, çay bahçeleri, pastaneler, lokantalar, lokaller, fırınlar, kafeterya ve benzeri yerler **Eğlence yerleri:** Sinemalar, tiyatrolar, pavyonlar, gazinolar, tavernalar, barlar, kokteyl salonları, gece kulüpleri, diskotekler, düğün ve nikâh salonları ve benzeri yerler **Müzeler, sergi yerleri, müzayede yerleri, fuarlar ve benzeri yerler** **İbadethaneler:** Camiler, kiliseler, sinagoglar ve benzeri ibadet yerleri **Açık ve kapalı spor alanları ve salonları, terminal ve garlar, hava alanları, limanlar** Herhangi bir binada toplanma amaçlı olarak kullanılan, ancak 50'den az kişinin toplanmasına uygun olan bölümler, esas binanın kullanım sınıflandırılmasına tabidir.
Depolama Amaçlı Tesisler	Silolar, tank çiftlikleri, basımevi depoları, antrepolar, ahırlar, ambarlar, eşya emanet ve muhafaza yerleri, arşivler ve benzeri yerler Kapalı ve açık otoparklar, bina otoparkları, oto galerileri, kapalı taksi durakları ve benzeri yerler Bir binanın içerisinde bulunan 50 m^2'den küçük depolama amaçlı bölümler esas binanın bir parçası olarak kabul edilir.
Yüksek Tehlikeli Yerler	**Parlayıcı ve patlayıcı gazlarla ilgili yerler:** LPG, doğalgaz ve benzeri gazların depolama, taşıma, doldurma-boşaltma ve satış işlerinin yapıldığı yerler **Patlayıcı maddelerle ilgili yerler:** Mermi, barut, dinamit kapsül ve benzeri maddelerin imal ve muhafaza edildiği ve satıldığı yerler **Yanıcı sıvılarla ilgili yerler:** Yanıcı sıvıların üretildiği, depolandığı ve hizmete sunulduğu satış tesisleri ve benzeri yerler
Karışık Kullanım Amaçlı Binalar	Bir binada iki veya daha fazla kullanım sınıflandırılmasına tabi olacak bölümler var ise ve bu bölümler birbirinden, daha yüksek tehlike sınıfına uygun bir yangın bölmesi ile ayrılamıyor veya iç içe olması sebebiyle ayrı korunma tedbirlerini uygulamak mümkün değil ise, daha yüksek koruma tedbirleri gerektiren sınıflandırmaya ilişkin kurallar bütün bina için uygulanır. **Örneğin;** endüstriyel yapı olarak faaliyet gösteren ve büro hacimlerini de içerisinde bulunduran fabrika yapısı Yönetmeliğin 18'inci maddesi gereğince "Karışık kullanım amaçlı binalar" olarak değerlendirilebilinir. Daha yüksek koruma tedbirleri gerektiren fabrika binasına ait Yönetmelik hükümleri fabrika yapısının içerisinde bulunan büro hacimleri de dahil bütün yapı genelinde uygulanır. Fakat daha yüksek tehlike sınıfına giren fabrika yapısı büro hacimlerinden yangın bölmesi ile ayrıldığı zaman bu hacimlerde ayrı koruma tedbirleri uygulamak mümkündür.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Ticari yapılardaki tereddüt oluşturan konular netleştirilmiş, uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik daha anlaşılır hale getirilmiştir.*

Mevcut Yönetmelik

- **BİNA TEHLİKE SINIFLARI**

2.a Düşük Tehlikeli Yerler	Düşük yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip malzemelerin bulunduğu, en az 30 dakika yangına dayanıklı ve tek bir kompartıman alanı 126 m^2'den büyük olmayan yerlerdir.
2.b Orta Tehlikeli Yerler	Orta derecede yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip yanıcı malzemelerin bulunduğu yerlerdir.
2.c Yüksek Tehlikeli Yerler	Yüksek yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip ve yangının çabucak yayılarak büyümesine sebep olacak malzemelerin bulunduğu yerlerdir.

Yapıda ve/veya bir bölümünde söndürme sistemi ve/veya kompartıman tasarlanırken tehlike sınıflandırması dikkate alınır. Yapı veya bir bölümünün tehlike sınıfı, yapının kullanım amacına ve yapıda yürütülen faaliyetin özelliğine bağlı olarak belirlenir.

Bir yapının çeşitli bölümlerinde değişik tehlike sınıflarına sahip ürün ve/veya malzeme üretiliyor/bulunuyor ise, söndürme sistemi ve/veya kompartman yapıdaki en yüksek tehlike sınıflandırmasına göre hesaplanır/belirlenir.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *yapı değişmemiştir. Ancak, uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik daha anlaşılır hale getirilmiştir.*

Mevcut Yönetmelik

BİNA; YANGIN ÇIKMASI DURUMUNDA

Binanın yük taşıma kapasitesi belirli bir süre için korunacak

Yangının civarındaki binalara sıçraması sınırlandırılabilecek

Alevin, dumanın ve ısının yani yangının binanın bölümleri içerisinde genişlemesi ve yayılması sınırlandırılabilecek

Kullanıcıların binayı terk etmesine veya diğer yollarla kurtarılmasına imkân verecek

İtfaiye ve kurtarma ekiplerinin emniyeti göz önüne alınacak

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *yapı değişmemiştir. Ancak, uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik daha anlaşılır hale getirilmiştir.*

Mevcut Yönetmelik

BİNA YERLEŞİMİ

İmar planları yapılırken; konut, ticaret, sanayi ve organize sanayi gibi fonksiyon bölgeleri arasında, yangın havuzları ve su ikmal noktalarının yapımı

İmar planlarının tasarımında donatı alanları ile yerleşim fonksiyonları belirlenirken, bina sınıflandırmalarındaki yangın tedbirleri

Yeni planlanan alanlarda bitişik nizamda teşekkül edecek imar adalarının uzunluğu 75 m'den fazla olamaz.

Plan yapımı ve revizyonlarında, planlama alanı ve nüfus dikkate alınarak, 0,05 m^2/kişi üzerinden itfaiye yerleri ayrılır.

Orman alanlarına bitişik parsel oluşturulamaz. İmar planı hazırlanırken, yangına müdahaleyi kolaylaştırmak bakımından, itfaiye araçlarının ulaşımını sağlamak üzere, orman sınırı ile parsel arasında asgari 10 m yol bırakılır.

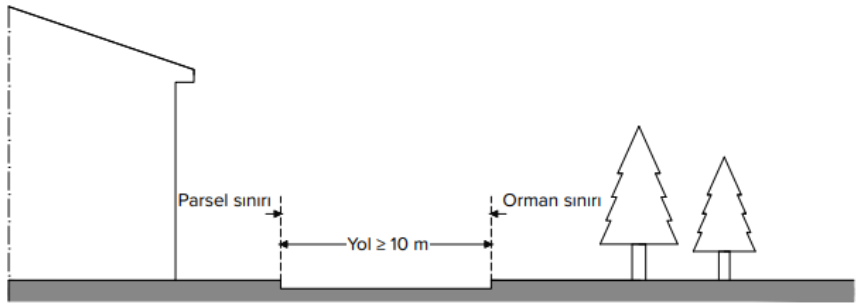

Şekil 21.7: Orman ile parsel sınırı arasındaki asgari mesafe

Orman sınırı ile parsel arasındaki asgari mesafenin; bu maddenin yayım tarihinden sonra yapılan/revize edilen imar planlarında ilgili idaresince (imar planını yapan/yaptıran idare) işlenilmesi ve gerekli asgari mesafenin oluşturulması gerekir. Mevcut orman sınırında yer alan parsellerde ise; imar planı değişikliği ile söz konusu asgari mesafe düzenlemesi yapılıncaya kadar mevcut imar planı çerçevesinde parselde asgari mesafe uygulanamayacağından mümkün olan yerlerde Orman Bölge Müdürlüklerince asgari mesafelerin sağlanması uygun olur.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte: *yapı değişmemiştir. Ancak, uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik daha anlaşılır hale getirilmiştir.*

Mevcut Yönetmelik

BİNA YERLEŞİMİ- ORMAN

Orman alanları içinde veya bitişiğinde yapılacak;

- Rafineri
- Fosil yakıt kaynaklı elektrik üretim tesisi
- Kurulu gücü 500 MW ve üzeri olan enerji üretim tesisi
- Toplam kapalı kullanım alanı 2.000 m2'den büyük fabrikalar gibi endüstriyel tesislerde ve bunların depolama tesislerinde/ sahalarında

Yönetmeliğe uyulur

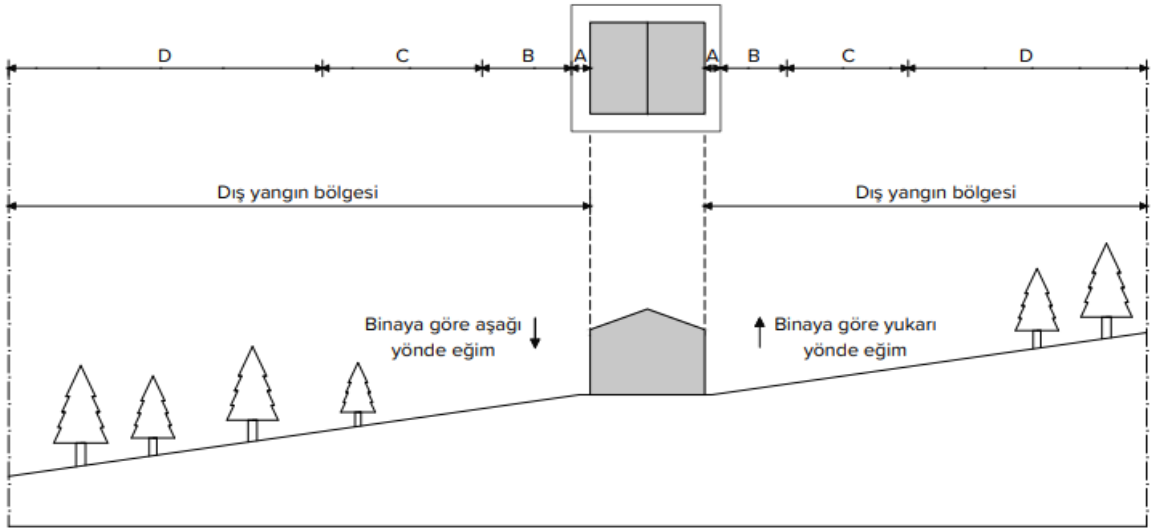

Arazi eğimi	A	B	C	D
%20'den az	1,5 m mesafe içerisinde	1,5-10 m mesafe içerisinde	10-30 m mesafe içerisinde	30-100 m mesafe içerisinde
%20-%30 arasında	3,5 m mesafe içerisinde	3,5-10 m mesafe içerisinde	10-30 m mesafe içerisinde	30-100 m mesafe içerisinde
%30-55 arası Binaya göre yukarı yönde	3,5 m mesafe içerisinde	3,5-15 m mesafe içerisinde	15-45 m mesafe içerisinde	45-150 m mesafe içerisinde
%30-55 arası Binaya göre aşağı yönde	3,5 m mesafe içerisinde	3,5-20 m mesafe içerisinde	20-60 m mesafe içerisinde	60-200 m mesafe içerisinde
%55 ve daha fazlası Binaya göre yukarı yönde	3,5 m mesafe içerisinde	3,5-20 m mesafe içerisinde	20-60 m mesafe içerisinde	60-200 m mesafe içerisinde
%55 ve daha fazlası Binaya göre aşağı yönde	6 m mesafe içerisinde	6-40 m mesafe içerisinde	20-120 m mesafe içerisinde	120-200 m mesafe içerisinde
	Yanıcı malzeme ve bitki bulunmaz.Çakıl beton gibi yanmaz malzeme ile kaplanır.	Yanıcı malzeme bulunmaz. Ağaçlandırma yapılmaz.	Ağaç araları 3 m'den az olamaz. Tabi zeminden 2 m'ye kadar ağacın dalları temizlenir.	Tabi zeminden 2 m'ye kadar ağacın dalları temizlenir.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *yapı değişmemiştir. Ancak, uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik daha anlaşılır hale getirilmiştir.*

Mevcut Yönetmelik

BİNA ULAŞIM YOLLARI

İtfaiye araçlarının yaklaşabildiği son noktadan binanın dış cephesindeki herhangi bir noktasına olan yatay uzaklık en çok 45 m olabilir

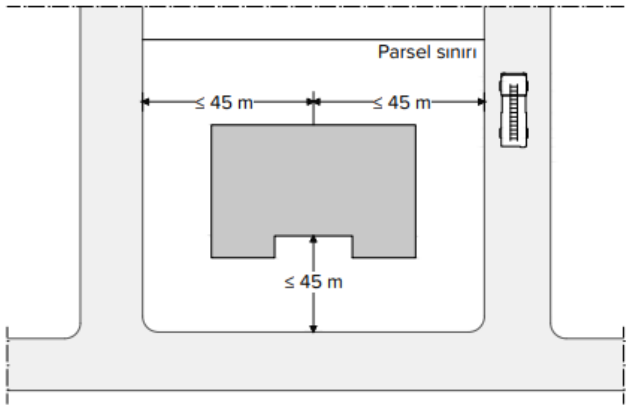

Bina ulaşım yollarının itfaiye araçlarının ulaşımını sağlayacak şekilde olması, olası yangınlara müdahalesinin mümkün olması için yönetmelik hükümlerine uygun yolların bırakılması/yapılması gerekmektedir.

İç ulaşım yollarında olağan genişlik en az 4 m ve çıkmaz sokak bulunması hâlinde en az 8 m olur.

İtfaiye aracının binaya yanaşmasına engel olabilecek çevre veya bahçe duvarları, itfaiye aracı tarafından kolaylıkla yıkılabilecek şekilde zayıf olarak yapılır

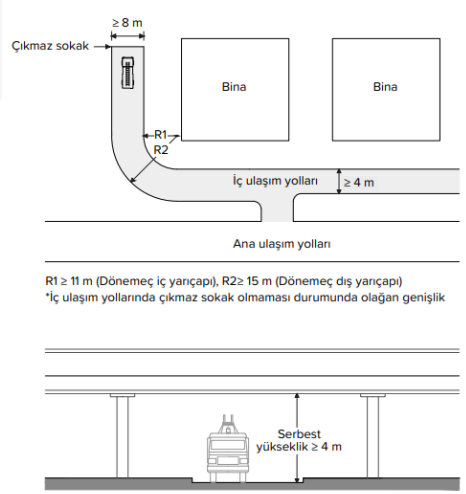

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte: *45 m'nin sağlanamadığı yerlerde hidrant sistemi yapılması istenmektedir.*

Mevcut Yönetmelik

BİNA TAŞIYICI SİSTEMİ

Bina taşıyıcı sistem ve elemanlarının; yangında insanların tahliyesi veya söndürme süresince stabil kalmaları gerekir.

540 ^{0}C üzerinde bir sıcaklık artışına sebep olmayacak bütün çelik yapılar, yangına karşı dayanıklı kabul edilir

Betonarme ve ön gerilmeli beton taşıyıcı sistem elemanlarında ilgili yönetmelik ve standartlara uyulur

Ahşap elemanların yangın mukavemet hesapları yanma hızına dayandırılır.

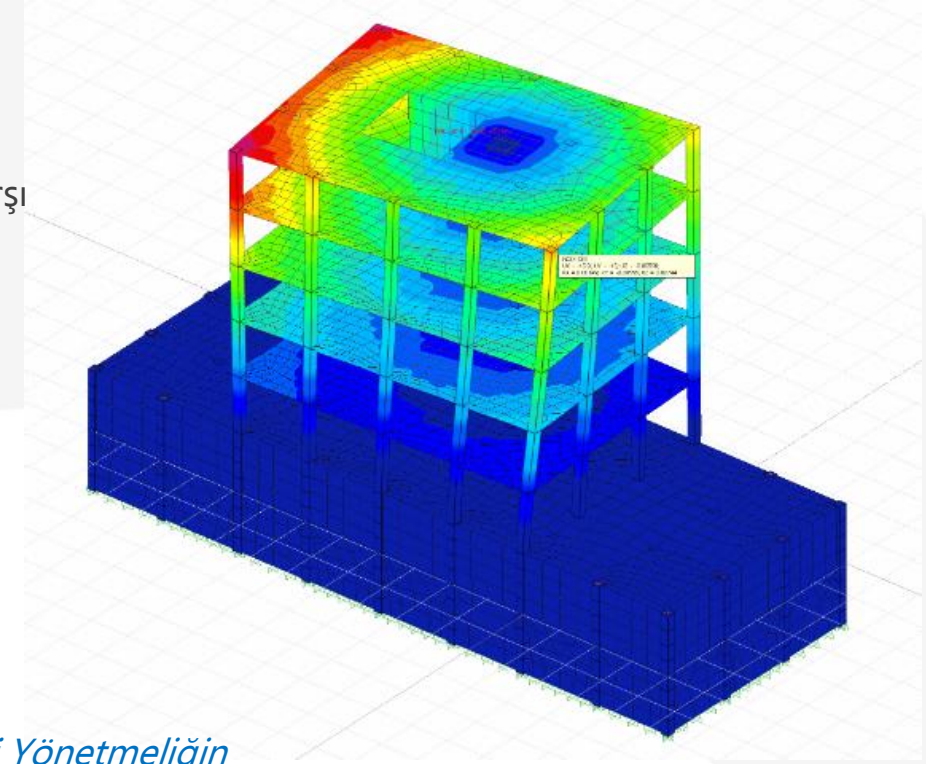

Binalarda yapı elemanlarının sahip olması gereken yangına dayanım (direnç) süreleri Yönetmeliğin Ek-3/B ve Ek-3/C'de verilmiş olup, bu sürelerin sağlanabilmesi için kullanılacak malzemeler ve uygulanabilecek yöntemlere ilişkin olarak ilgili standartların esas alınması gerekir.

Mevcut Yönetmelik

YANGIN KOMPARTMANLARI VE DUVARLARI

Yangın kompartıman duvar ve döşemelerinin yangına en az direnç süreleri;

Ek-3/B Yapı Elemanlarının Yangına Dayanım (Direnç) Süreleri			
	a) Kaçış yolu teşkil eden her bölüm	REI 30	Alt yüzeyden
	b) Döşeme görevi yapan her türlü çatı	REI Bkz. EK-3c	
	c) Dıştan yangına maruz kalan çatılar (yük taşıyıcı değil)	EI Bkz. EK-3c	Dış yüzeyden
5.	Dış Duvarlar		
	a) Parsel sınırın herhangi bir noktasına 2 m'den daha yakın her bölüm	REI Bkz. EK-3c	Ayrı ayrı her bir yüzey
	b) Parsel sınırdan 2 m veya daha uzak olan her bölüm	REI Bkz. EK-3c	Binanın iç yüzeyden
6.	Yangın Kompartıman Duvarları (Bina içindeki farklı kullanım işlevlerini birbirinden ayıranlar)	REI 60 veya Bkz. EK-3c (hangisi daha büyükse)	Ayrı ayrı her bir yüzey
7.	Yangın Kompartıman Duvarları (6 numarada belirtilenler dışındakiler)	REI Bkz. EK-3c	Ayrı ayrı her bir yüzey
8.	Korunumlu Şaftlar (korunumlu yangın merdiveni yuvaları ve acil durum asansör kuyuları hariç)	REI 120	Ayrı ayrı her bir yüzey
9.	Korunumlu Yangın Merdiveni Yuvaları, Acil Durum Asansörü Kuyuları ve Yangın Güvenlik Holü		
	a) Binanın geri kalanından ayıran duvar	REI 120	Binaya bakan yüzey
	b) Yangın merdiveni yuvası, acil durum asansör kuyusu ve yangın güvenlik holünü birbirinden ayıran duvar	REI 60	Ayrı ayrı her bir yüzey
10.	Yangın Kesici	EI 30	Ayrı ayrı her bir yüzey
11.	Asma Tavan	EI 30	Alt taraftan
12. [7]	Asansör Kat Kapıları		
	a) Yapı yüksekliği 51,50 m'den yüksek binalarda	E 60	Etkilenen yüzeyler
	b) Yapı yüksekliği 51,50 m'den alçak binalarda	E 30	Etkilenen yüzeyler

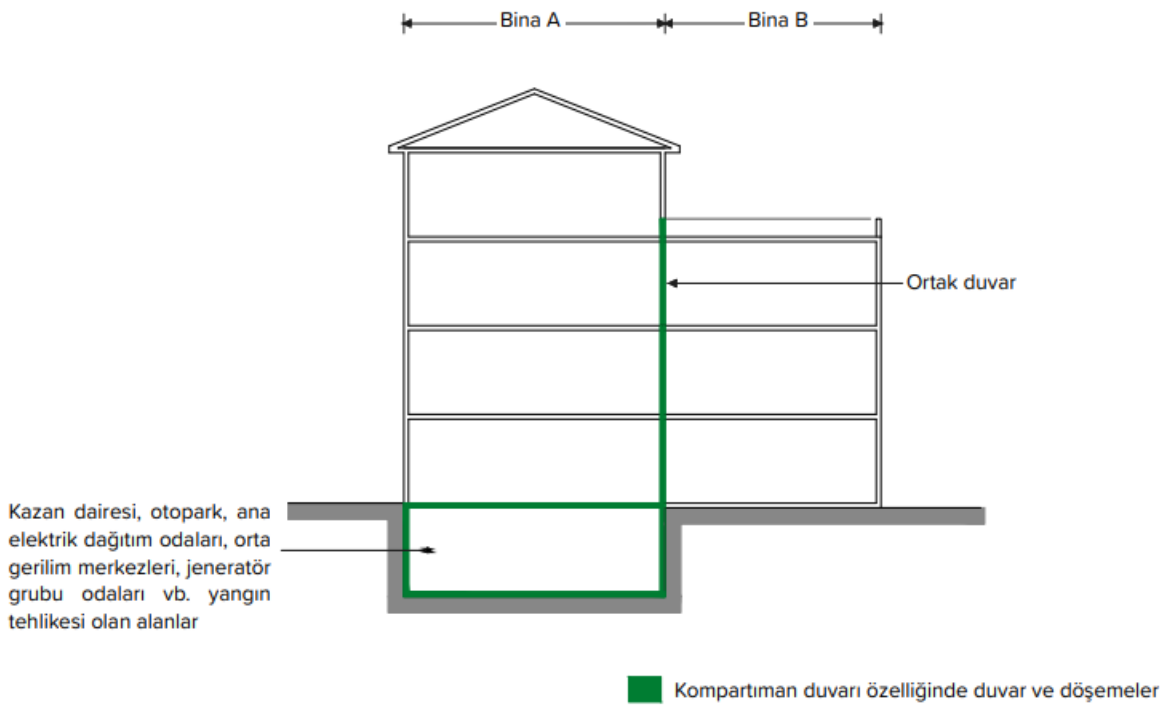

İki veya daha çok binaya ait müşterek duvarlar yangın duvarı özelliğinde olur. İkiz evleri birbirinden ayıran her duvar yangın duvarı özelliğinde olur.

Bina yüksekliği 21,50 m'den fazla olan konut harici binalarda ve bina yüksekliği 30,50 m'den fazla olan konut binalarında belirtilen yüksekliklerden daha yukarıda olan katlarında en çok üç kat bir yangın kompartımanı düzenlenir.

Mevcut Yönetmelik

YANGIN KOMPARTMANLARI VE DUVARLARI

Kompartıman alanları:

Ek-4 Binalarda En Fazla Kompartıman Alanları

	Bina Kullanım Sınıfları		En fazla kompartıman alanları (m²)
1.	Konutlar		sınırsız
2.	Konaklama		4.000 (1)
3.	Kurumsal Binalar	Sağlık hizmeti amaçlı binalar	1.500 (1)
		Eğitim tesisleri	6.000 (2)
4.	Büro Binaları		8.000 (1)
5.	Ticaret Amaçlı Binalar (4)		2.000 (2)
6.	Toplanma Amaçlı Binalar	Yeme içme	4.000 (2)
		Eğlence	
		Müzeler ve sergi yerleri	
		Diğer toplanma amaçlı binalar	6.000 (2)
7.	Endüstriyel Yapılar	Orta Tehlike-3 ve üstü (Bkz. Ek-1)	6.000 (2)
		Orta Tehlike-1 ve Orta Tehlike-2 (Bkz. Ek-1)	15.000 (2)
8.	a) Depolar	Orta Tehlike-3 ve üstü (Bkz. Ek-1)	1.000 (2)
		Orta Tehlike-1 ve Orta Tehlike-2 (Bkz. Ek-1)	5.000 (2)
	b) Kapalı Otoparklar		Sınırlama yok

Not :

(1) Binalarda uygun yangın kontrol sistemleri (otomatik algılama, yağmurlama sistemi, duman tahliye sistemi ve benzeri) yapılmış ise kompartıman alanı 2 katına çıkarılabilir.

(2) Binalarda uygun yangın kontrol sistemleri (otomatik algılama, yağmurlama sistemi, duman tahliye sistemi ve benzeri) yapılmış ise kompartıman alanı sınırsızdır.

(3) Bina tek katlı ise sınırlama yoktur. Binalarda uygun yangın kontrol sistemleri (otomatik algılama, yağmurlama sistemi, duman tahliye sistemi ve benzeri) yapılmış ise kompartıman alanı sınırsızdır.

(4) Sebze ve meyve halleri, balık halleri, et borsaları, metal yedek parça bulunan yerler ile benzeri yerler hariç.

Atriumlar

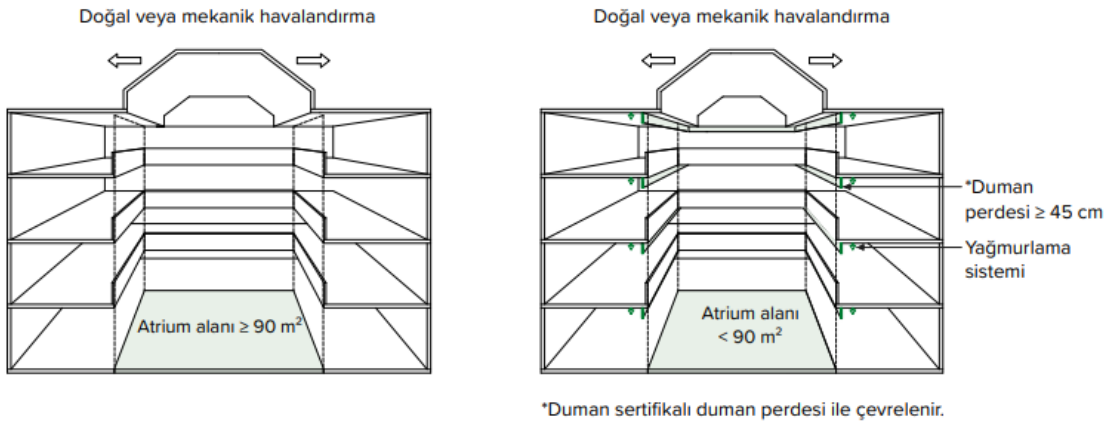

- Sadece düşük ve orta tehlikeli sınıfları içeren kullanımlara sahip binalarda Atrium yapılabilir.
- Atrium alanı 90 m²'den küçük olamaz.
- Atrium boşluklarının çevresi her katta en az 45 cm yüksekliğinde duman perdesi ile çevrelenir ve yağmurlama sistemi ile korunan binalarda duman perdesinden 15 ila 30 cm uzaklıkta, aralarındaki mesafe en çok 2 m olacak şekilde yağmurlama başlığı yerleştirilir.
- Atriumlarda doğal veya mekanik olarak duman kontrolü yapılır.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *atrium alanları yeniden tanımlanmıştır. Yangın güvenliği açısından daha net olarak sınırları belirlenmiş, yangın güvenlik tedbirleri tanımlanmıştır.*

Mevcut Yönetmelik

YANGIN KOMPARTMANLARI VE DUVARLARI

Yangın duvarları:

Farklı çatı açıları için yangın duvarları

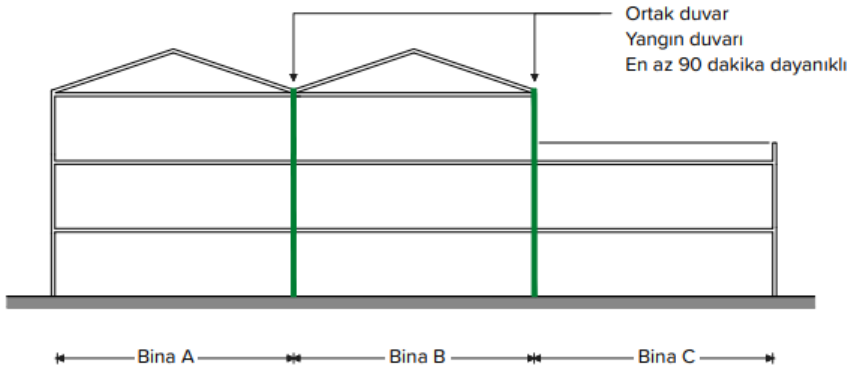

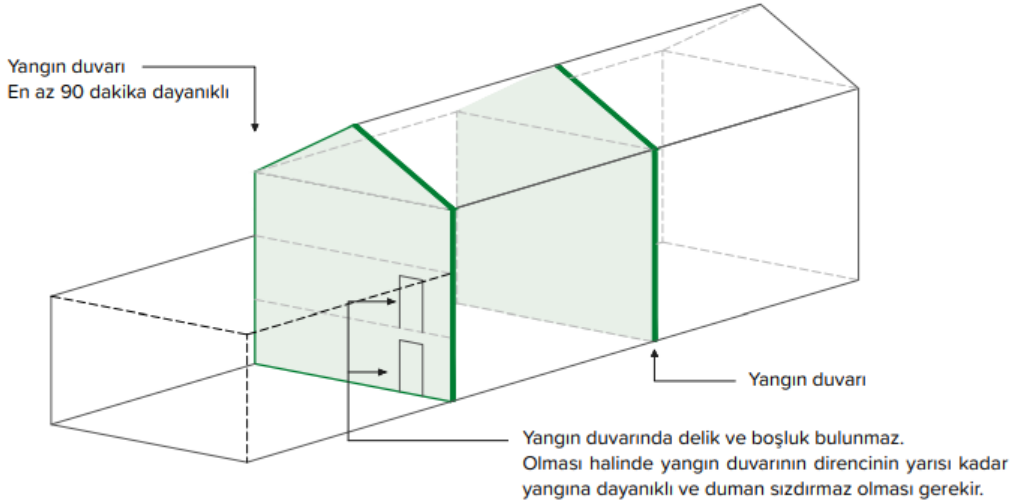

- Yangın duvarlarında delik ve boşluk bulunamaz.
- Duvarlarda kapı ve sabit ışık penceresi gibi boşluklardan kaçınmak mümkün değil ise, bunların en az yangın duvarının direncinin yarı süresi kadar yangına karşı dayanıklı olması gerekir. Kapıların kendiliğinden kapanması ve duman sızdırmaz özellikte olur.
- Su, elektrik, ısıtma, havalandırma tesisatının ve benzeri tesisatın yangın duvarından geçmesi hâlinde, tesisat çevresi, açıklık kalmayacak şekilde en az yangın duvarı yangın dayanım süresi kadar, yangın ve duman geçişine karşı yalıtılır

Yüksek binalarda, çöp, haberleşme, evrak ve teknik donanım gibi, düşey tesisat şaft ve baca duvarlarının yangına en az 120 dakika ve kapaklarının en az 90 dakika dayanıklı ve duman sızdırmaz olması gerekir

DİKKAT: Şaft boşlukları ve kapakları yangın yayılımı açısından önemli noktalar olduğundan yangın dayanımı şartları önemlidir.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Bitişik binaları birbirinden ayıran her duvar yangın duvarı olarak inşa edilir ve binalar yangın güvenliği açısından ayrı olarak değerlendirilir.*

Mevcut Yönetmelik

YANGIN KOMPARTMANLARI VE DUVARLARI

Cepheler:

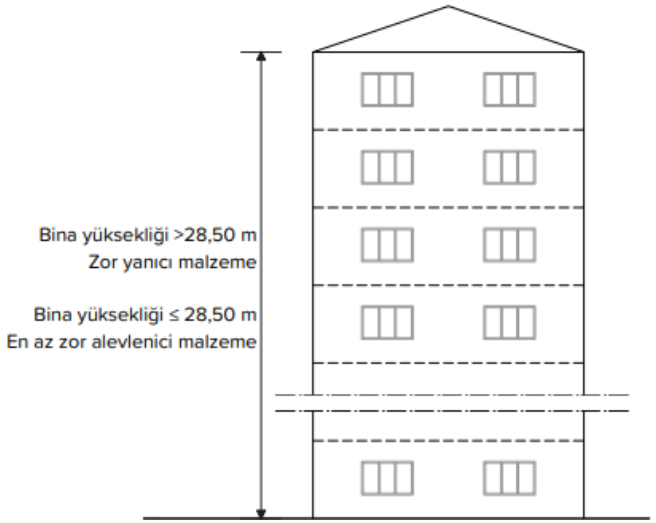

b. Dış cephesi zor alevlenici veya sistemden oluşan binalarda

Alevlerin bir kattan diğer kata geçişini engellemek için:

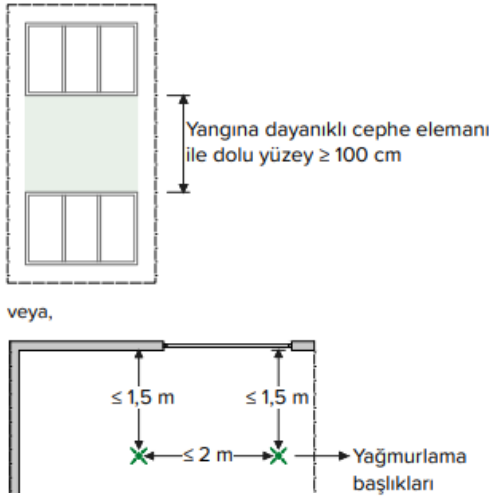

Bina yüksekliği 6,50 m'den fazla binalarda pencere yangın bariyeri

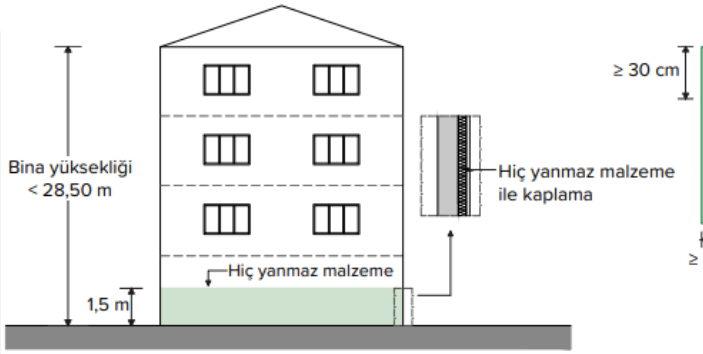

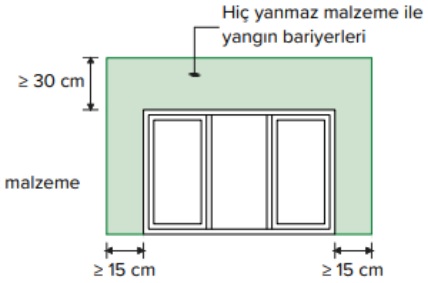

- Bina yüksekliği 28,50 m'den fazla olan binalarda zor yanıcı malzemeden ve diğer binalarda ise en az zor alevlenici malzemeden olur.
- Alevlerin bir kattan diğer bir kata geçmesini engellemek pencere gibi korumasız boşlukları arasında, düşeyde en az 100 cm yüksekliğinde yangına dayanıklı cephe elamanıyla dolu yüzey oluşturulur veya cephe iç kısmına en çok 2 m aralıklarla cepheye en fazla 1,5 m mesafede yağmurlama başlıkları yerleştirilerek cephe otomatik yağmurlama sistemi ile korunur.
- Geleneksel cephelerde; Isı yalıtım malzemesi, ısı yalıtım yapıştırıcısı, dübel, sıva filesi, sıva ve benzeri diğer teçhizat kullanılarak teşkil edilen ısı yalıtım sistemi uygulandığında, sistem, ilgili standartlar kapsamında akredite bir laboratuvar tarafından sertifikalandırılmalıdır.
- Dış cephesi zor alevlenici malzeme veya sistemden oluşan, yüksekliği 28,50 m'den az olan binalarda, tabii veya tesviye edilmiş zemin kotu üzerindeki 1,5 m mesafe hiç yanmaz malzeme ile kaplanır.
- Bina yüksekliği 6,50 m'den fazla olan binalarda pencere ve benzeri boşluklarının yan kenarları en az 15 cm ve üst kenarı en az 30 cm eninde hiç yanmaz malzeme ile yangın bariyerleri oluşturulmalıdır

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; dış cepheler, bina yüksekliği 21,50 m'den fazla olan binalarda en az zor yanıcı, 21,50'den az olan binalarda ise en az zor alevlenici malzemeden olması.

Mevcut Yönetmelik

YANGIN KOMPARTMANLARI VE DUVARLARI

Giydirme Cepheler:

27.3.a Cephe elemanları ile alevlerin geçebileceği boşlukları bulunmayan döşemelerde

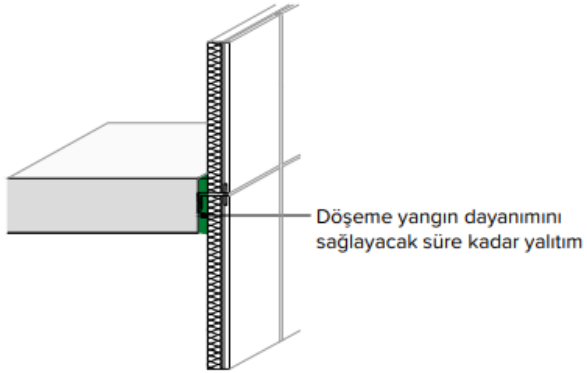

27.3.b Derzleri açık ve havalandırmalı giydirme cephe sistemli binalarda

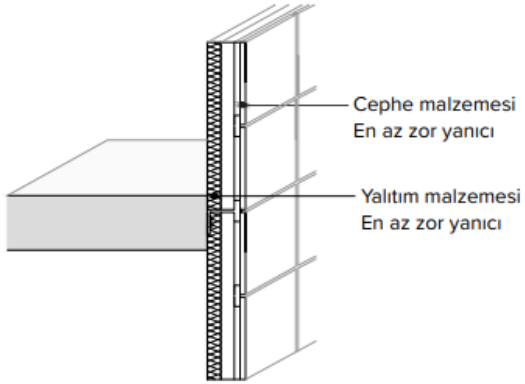

- Cephe elemanları ile alevlerin geçebileceği boşlukları bulunmayan döşemelerin kesiştiği yerler, alevlerin komşu katlara atlamasını engelleyecek şekilde döşeme yangın dayanımını sağlayacak süre kadar yalıtılır.
- Derzleri açık veya havalandırmalı giydirme cephe sistemli binalarda kullanılan cephe ve yalıtım malzemeleri en az zor yanıcı olur.

Çatılar:

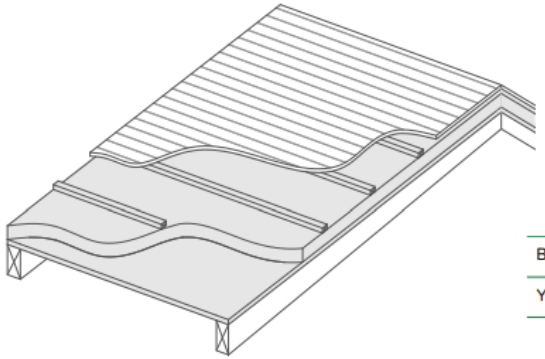

Çatı kaplaması	Çatı kaplamaları altında kalan yüzey veya yalıtım
BROOF sınıfı malzeme	En az zor alevlenici malzeme
Yanmaz malzeme	En az normal alevlenen malzeme

- Çatı kaplamalarının B_{ROOF} sınıfı malzemelerden, çatı kaplamaları altında yer alan yüzeyin veya yalıtımın en az zor alevlenici malzemelerden olması gerekir.
- Çatı kaplaması olarak yanmaz malzemelerin kullanılması durumunda üzerine çatı kaplaması uygulanan yüzeyin en az normal alevlenen malzemelerden olmasına izin verilir.
- Yüksek binalarda ve bitişik nizam yapılarda; Çatıların oturdukları döşemelerin yatay yangın kesici niteliğinde ve çatı taşıyıcı sistemi ve çatı kaplamalarının yanmaz malzemeden olur.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Bitişik nizam binalarda, çatılarda çıkan yangının komşu çatıya geçmesini önlemek için; yangın duvarının, çatı yüzeyinin en az 75 cm üzerine kadar uzatılması*

Mevcut Yönetmelik

YAPI MALZEMELERİ

Yangına karşı güvenlik bakımından, kolay alevlenen yapı malzemelerinin inşaatta kullanılmasına müsaade edilmez

Duvarlarda iç kaplamalar ile içte uygulanacak ısı ve ses yalıtımları; en az normal alevlenici, yüksek binalarda ve kapasitesi 100 kişiden fazla olan sinema, tiyatro, konferans ve düğün salonu gibi yerlerde ise en az zor alevlenici malzemeden yapılır.

Yüksek binalarda ıslak hacimlerden geçen branşsan boruları hariç olmak üzere, 70 mm'den daha büyük çaplı tesisat borularının en az zor alevlenici malzemeden olması gerekir. Normal alevlenici malzemeden pis su tesisat borusu kullanılması halinde, pis su borusu kat geçişlerinde yangın kompartıman duvarının yangına dayanım suresi kadar yangına dayanım sağlayacak yangın kesicileri kullanılır.

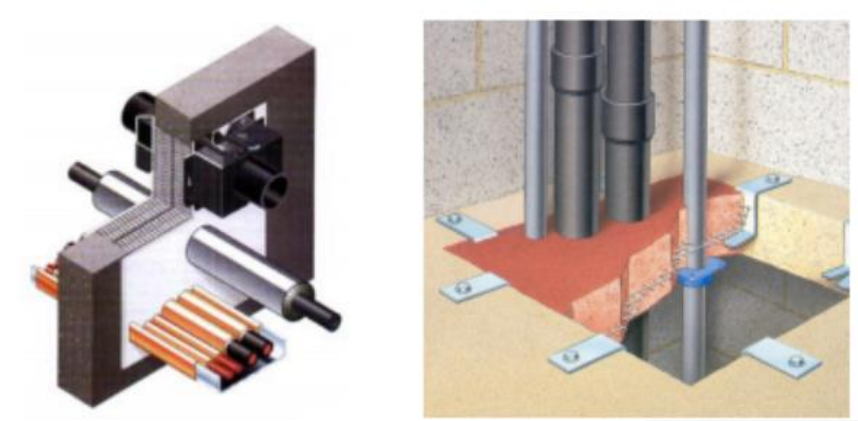

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Yapı malzemelerinin yangına tepki sınıfları Ek-2/A'da ve bunlara karşılık gelen yanıcılık özellikleri Ek-2/D'de; döşeme malzemelerinin yangına tepki sınıfları Ek-2/B'de ve bunlara karşılık gelen yanıcılık özellikleri Ek-2/Ç'de verilmiştir. TS EN 13501-5 standardına göre* B_{ROOF} *sınıfı, çatı kaplama malzemelerinin dış alev yayılımına dayanıklılığını ifade eder.*

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Kaçış Yolları

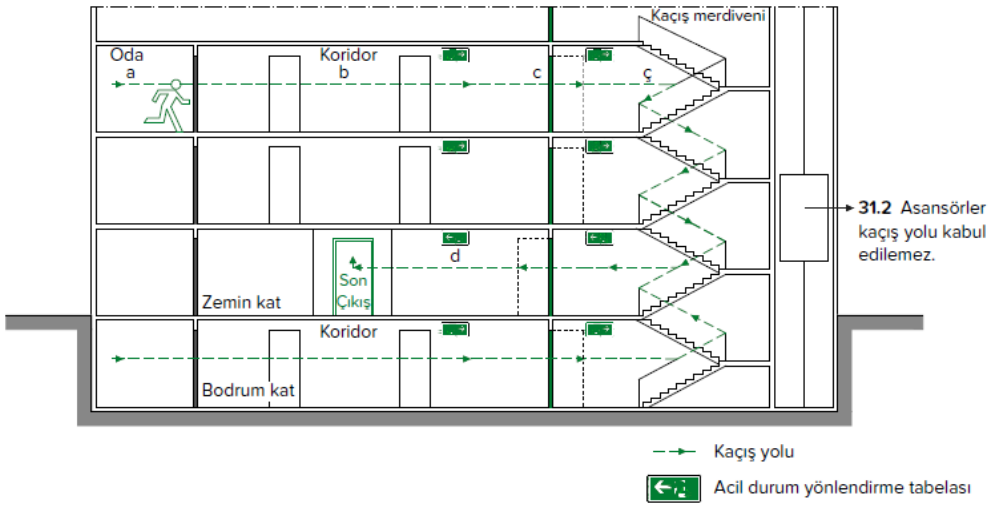

Kaçış yolları:

a. Oda ve diğer bağımsız mekanlardan çıkışlar

b. Her kattaki koridor ve benzeri geçitler

c. Kat çıkışları

ç. Zemin kata ulaştırılan merdivenler

d. Zemin katta merdiven ağızlarından aynı katta yapı son çıkışına götüren yollar

e. Son çıkış (Bina dışındaki güvenlikli alana kadar süreklilik sağlanır.)

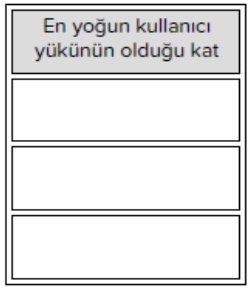

Ek-5/A'ya göre hesaplanan kullanıcı yükünün en yoğun olduğu kat yapının en üst katında yer alıyorsa;

Alttaki katların ortak kullanılan kaçış yolu gereklilikleri (kaçış merdiveni vb.) güvenlikli alana kadar bu kata göre belirlenir.

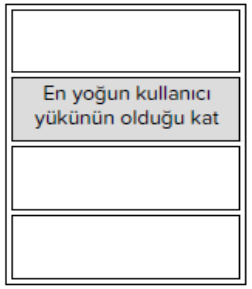

Katın kaçış yolu gereklilikleri, bu kattaki kullanıcı yüküne göre hesaplanması gerekmektedir.

En yoğun kullanıcı yükü ara katta yer alıyorsa;

Alttaki katların ortak kullanılan kaçış yolu gereklilikleri (kaçış merdiveni vb.) güvenlikli alana kadar bu kata göre belirlenir.

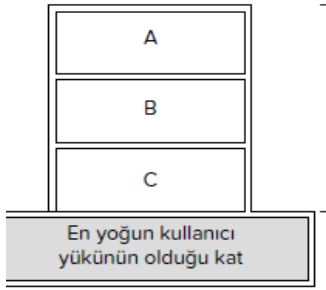

En yoğun kullanıcı yükü en alt katta yer alıyorsa;

Diğer katların kullanıcı yükü yoğunluğuna göre değerlendirilme yapılması gerekmektedir. Örneğin;

İkinci en yoğun kullanıcı yükü A katında yer alıyorsa; B ve C katlarındaki ortak kullanılan kaçış yolu gereklilikleri A katına göre belirlenir.

İkinci en yoğun kullanıcı yükü B katında yer alıyorsa; C katının ortak kullanılan kaçış yolu gereklilikleri B katına göre belirlenir. A katının kaçış yolu gereklilikleri ise, bu kattaki kullanıcı yüküne göre hesaplanması gerekir.

Yapının herhangi bir noktasından yer seviyesindeki caddeye kadar olan devamlı ve engellenmemiş yolun tamamıdır

Kaçış yolları yapının kullanım sınıfı, kullanıcı yükü, kat alanı, çıkışa kadar alınacak yol ve çıkışların kapasitesi esas alınır.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *bir yapının herhangi bir noktasından* ***güvenli alana kadar olan devamlı ve engellenmemiş yol****un tamamıdır*

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Çıkış kapasitesi ve kaçış uzaklığı

Bina kullanım sınıfı: Büro binası
Yapı yüksekliği: 17,5 metre
Bina yüksekliği ise 14 metre

Kullanıcı yükünün en fazla olduğu katın kaçış uzaklığının ölçülerek gösterilmesi

Binalarda kaçış uzaklığı, binanın kullanım amacına, kattaki kaçış yönüne (iki veya tek yönlü), çıkış sayısına ve çıkışın kattaki konumuna, yağmurlama sistemi bulunup bulunmamasına göre ölçülerek belirlenir.

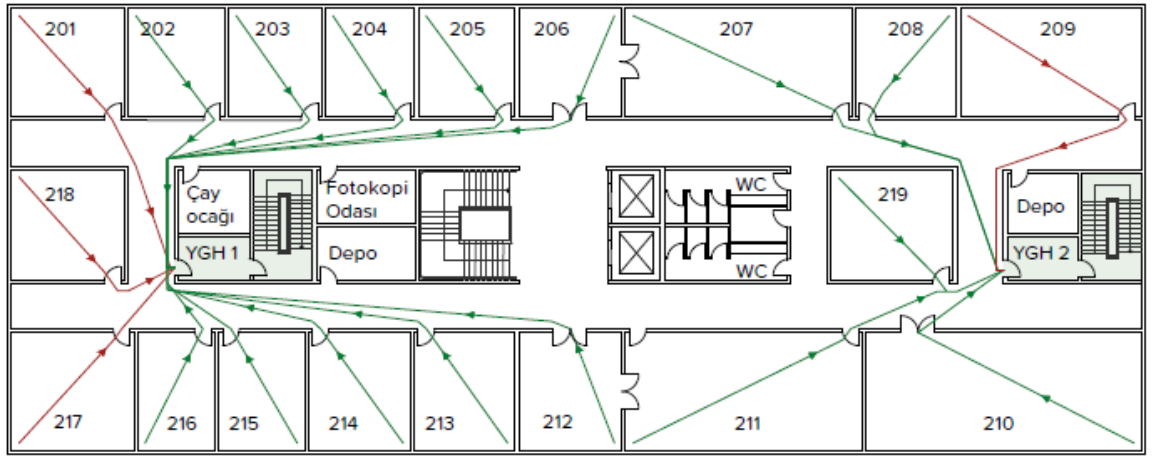

YGH: Yangın güvenlik holü

Yangın güvenlik holü ve yangın merdiveni

İki yönlü kaçış uzaklığı ≤ 45 metre (yağmurlama sistemi yok)

Tek yönlü kaçış uzaklığı ≤ 15 metre (yağmurlama sistemi yok)

Mekan numarası	Mekan adı	Alan m²	Kullanıcı yükü katsayısı m²/kişi	Kullanıcı sayısı
201	Toplantı salonu	35	1,5	23,33
202	Bilgi işlem	30	10	3
203	Uzman odası	30	10	3
204	Uzman odası	30	10	3
205	Gelen evrak	30	10	3
206	Bekleme alanı	35	3	11,66
207	Servis	70	10	7
208	Vezne	30	10	3
209	Büro	55	10	5,5
210	Çok amaçlı salon	90	1,5	60
211	Servis	80	10	8
212	Bekleme alanı	35	3	11,66
213	İdari büro	35	10	3,5
214	İdari büro	35	10	3,5
215	Müdür yardımcısı odası	35	10	3,5
216	Sekreter	20	10	2
217	Müdür odası	40	10	4
218	Toplantı odası	55	1,5	36,66
219	Arşiv	40	30	1,33
				202,64

Bu örnekte; kullanıcı yoğunluğunun en fazla olduğu katın toplam kullanıcı yükü 202,64 bulunmuştur.

$$\text{Kattaki kaçış yollarının kaçış genişliği} = \frac{\text{Kattaki toplam kullanıcı sayısı (Ek-5/A'ya göre)}}{\text{Birim genişlik başına kişi sayısı (Ek-5/B'ye göre)}} \times \text{1 birim genişlik (50 cm)}$$

(Madde 33.1) (Madde 32.2)

Yüksek binalarda kaçış yollarının ve merdivenlerin genişliği 120 cm'den az olamaz.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte: *Kaçış yolu olarak yapının mekanlarına hizmet veren koridor ve hol ile kaçış merdivenlerinin genişliği hesaplanan bu değerlerden ve Ek-5/B'de belirtilen değerlerden az olamaz.*

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Yangın güvenlik holü

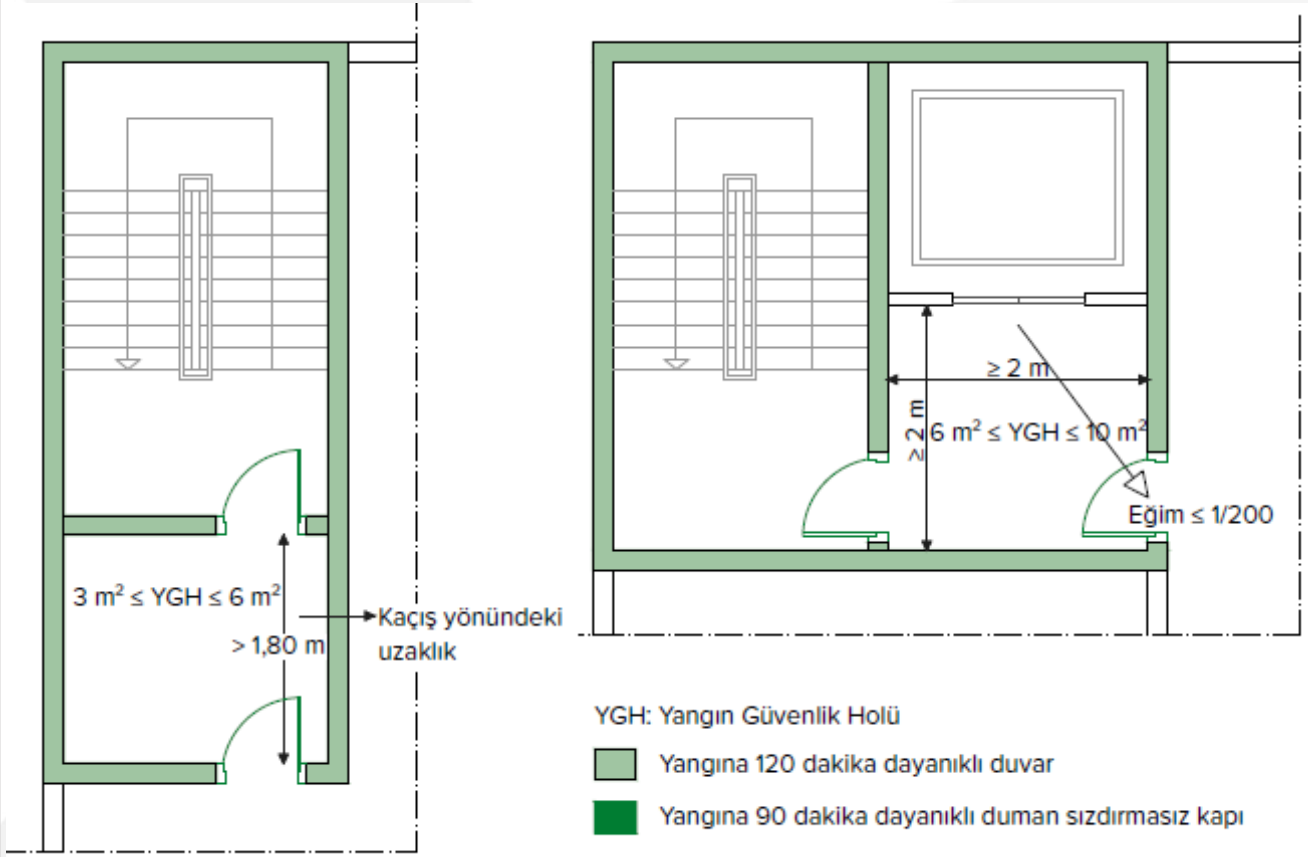

Aksi belirtilmedikçe kaçış merdivenlerine, bir yangın güvenlik holünden veya kullanım alanlarından bir kapı ile ayrılan hol, koridor veya lobiden geçilerek ulaşılır

Acil durum asansörü ile yapı yüksekliği 51,50 m'den fazla olan binalarda kaçış merdiveni önüne yangın güvenlik holü yapılması zorunludur.

Yangın güvenlik hollerinin kullanmaya uygun şekilde boş bulundurulmasından, bina veya işyeri sahibi ve yöneticileri sorumludur.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; Acil durum asansörü ile güvenli alana çıkışın sağlandığı kattan itibaren merdiven evi yüksekliği 30,50 m'den fazla olan kaçış merdiveni önüne yangın güvenlik holü yapılması zorunludur.

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Acil çıkış zorunluluğu

Bütün yapılarda, aksi belirtilmedikçe, en az 2 çıkış tesis edilmesi ve çıkışların korunmuş olması gerekir.

Çıkış sayısı, hesaplanan sayıdan az olamaz.

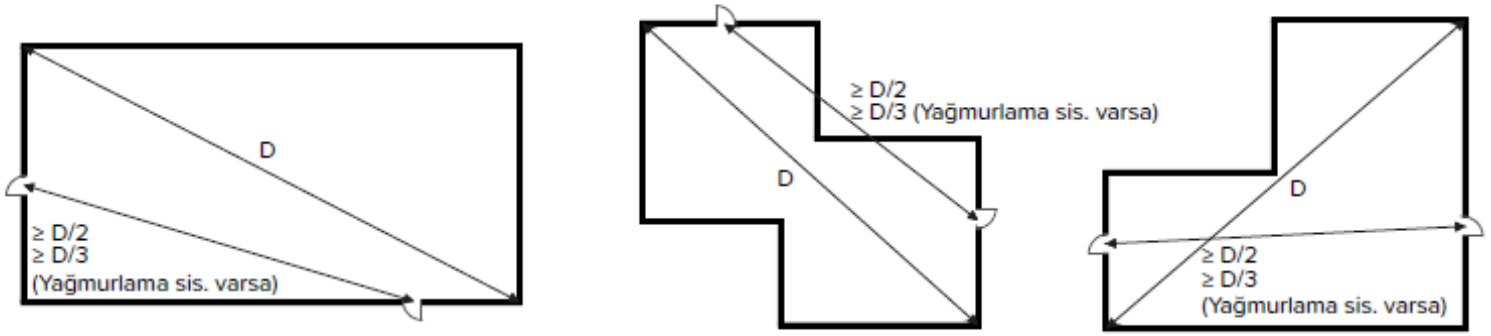

D: Diagonal mesafe

Aksi belirtilmedikçe; 25 kişinin aşıldığı yüksek tehlikeli mekanlar ile 50 kişinin aşıldığı her mekanda en az 2 çıkış bulunması şarttır. Kişi sayısı 500 kişiyi geçerse en az 3 çıkış ve 1.000 kişiyi geçerse en az 4 çıkış zorunludur.

Çıkışların birbirinden olabildiğince uzakta olması gerekir.
Bölünmemiş tek mekanlarda 2 çıkış gerekiyor ise çıkışlar arasındaki mesafe yağmurlama sistemi bulunmadığı takdirde diyagonal mesafenin 1/2'sinden ve yağmurlama sistemi mevcut ise diyagonal mesafenin 1/3'ünden az olamaz.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte;
Engelli bireyler ve diğer dezavantajlı grupların tahliye sürecinde can güvenliğinin sağlanması için Yangın anında güvenli bir şekilde beklemeleri amacıyla, yangın güvenlik holü, kaçış merdiveni, korunumlu hol veya koridorda veya kompartıman içerisinde:
Tahliye bekleme alanı yapılması,
Bu alana yönlendirme işareti konulması
Yardım çağrısı yapabilmeleri için acil durum butonu veya sesli iletişim cihazı bulundurulması

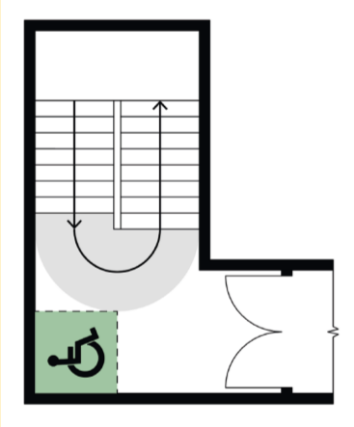

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Kaçış Merdivenleri

Herhangi bir yangın durumunda, kattaki bütün insanların çıkışlarının sağlanması için kaçış yollarının ve kaçış merdivenlerinin birbirlerinin alternatifi olacak şekilde konumlandırılması gerekir.

Kaçış yolları ve kaçış merdivenleri, yan yana yapılamaz

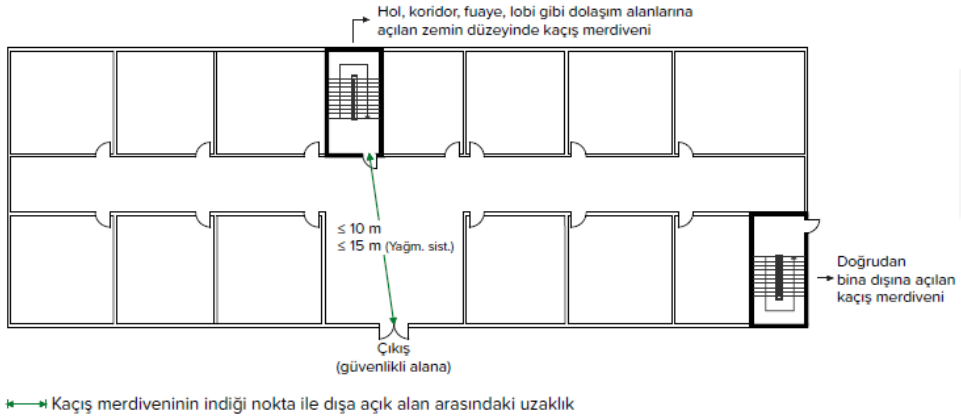

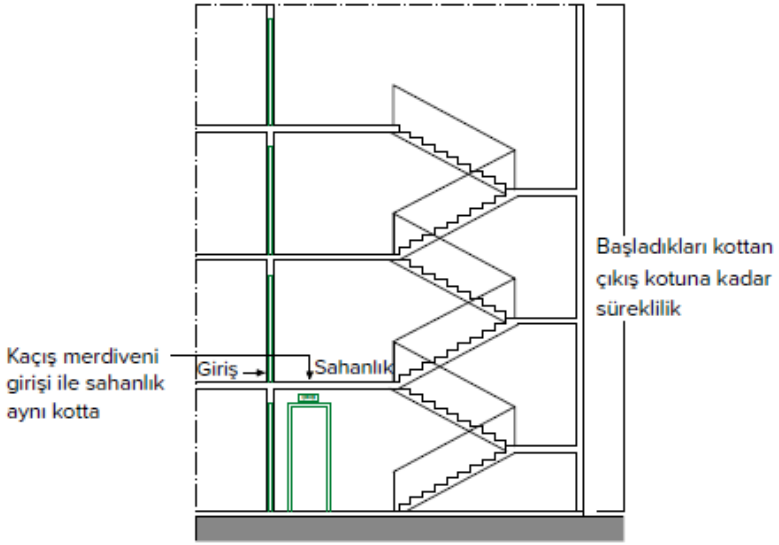

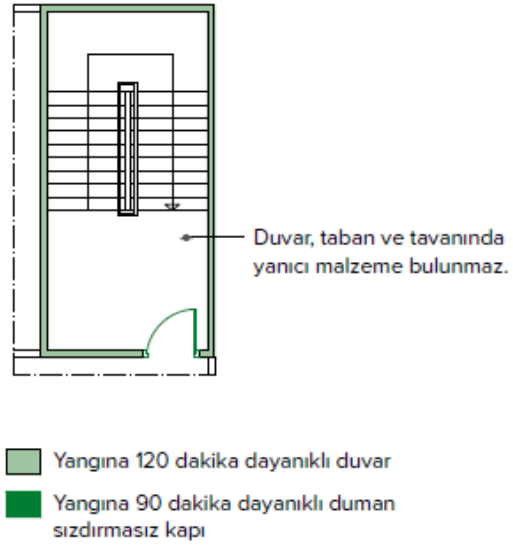

Yangın merdivenleri başladıkları kottan çıkış kotuna kadar süreklilik göstermesi esastır. Ancak, herhangi bir ara katta merdiven yuvasının yerinin değişmesi kaçınılmaz olduğu durumda, merdiven yuvasının değiştiği katta merdivenleri birbirine bağlayan koridorun korunumlu olması gerekir.

Kaçış merdiveni yuvasına ve yangın güvenlik holüne elektrik ve mekanik tesisat şaftı kapakları açılamaz, kombi kazanı, iklimlendirme dış ünitesi, sayaç ve benzeri cihaz konulamaz.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte;
Çıkış kapıları ve kaçış merdivenlerinin girişleri yan yana yapılamaz.

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Konutlar için özel düzenlemeler

Bodrum katlar dahil 4 katı geçmeyen konutlar ile tek evler, ikiz evler ve sıra evler gibi konutlarda; kaçış mesafesi aranmaksızın normal merdivenler kaçış yolu olarak kabul edilir.

Giriş, çıkış ve şaftları üst katlardan 120 dakika yangına dayanıklı döşeme veya bölme ile ayrılan bodrum katlar, yapı yüksekliklerine dahil edilmez ve yangın güvenlik tedbirleri bakımından ayrı değerlendirilir.

	Yapı yüksekliği**	Kaçış merdiveni
48.1	Bodrum katlar dahil 4 katı geçmeyen konutlar	Normal merdiven
48.5.a	21,50 m'nin altında	Korunumsuz normal merdiven İkinci çıkış aranmaz.
48.5.b	21,50 m'den fazla ve 30,50 m'den az	En az iki merdiven En az birisi korunumlu, her daireden iki merdivene de ulaşım sağlanmalı
48.5.c	30,50 m'den fazla ve 51,50 m'den az	İkisi korunumlu* En az birinde yangın güvenlik holü düzenlenmiş veya basınçlandırma uygulanmış
48.5.ç	51,50 m'den yüksek	Birbirine alternatif iki kaçış merdiveni Yangın güvenlik holü düzenlenmiş ve basınçlandırılmış.

* Kattaki konutların her birinin içinden bir yangın güvenlik holünden geçilerek yangın merdivenine ulaşılıyor ise binanın genel merdiveninin korunumlu olması gerekli değildir.

** Yapı yüksekliği ile alakalı 48'inci maddenin yedinci ve sekizinci fıkrasına bakınız.

Çatı arası piyeslerden binanın normal merdivenine veya korunumlu kaçış merdivenine alternatif kaçış imkanı sağlanması durumunda, çatı arası piyes yüksekliği yapı yüksekliklerine dahil edilmez.

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Yataklı sağlık yapıları için özel düzenlemeler

300 m^2'den büyük olan yatılan katlarının her biri, en az yarısı büyüklüğünde iki veya daha fazla yangın kompartımanına ayrılır veya korunumlu yatay tahliye alanları teşkil edilir. Yatay tahliye alanlarının hesaplanmasında kullanıcı yükü 2,8 m^2/kişi olarak dikkate alınır.

Hastanelerde koridor genişlikleri 2 m'den az olamaz

Oteller, moteller ve yatakhaneler için özel düzenlemeler

Yatak odaları, iç koridordan en az 60 dakika yangına karşı dayanıklı bir duvar ile ayrılır.

Toplam yatak sayısı 20'den fazla veya kat sayısı ikiden fazla olan otellerde her katta en az 2 çıkış sağlanır

Yatak sayısı 20'den az ve yapı yüksekliği 15,50 m'den az olan bina veya bloklarda ise, merdiven korunumlu yapıldığı veya basınçlandırıldığı takdirde, tek merdiven yeterli kabul edilir.

İç koridora açılan kapıların yangına karşı en az 30 dakika dayanıklı olması ve kendiliğinden kapatan düzenekler ile donatılması gerekir.

.....

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte;

Konaklama amaçlı binalar *(konaklama hizmeti veya konaklama hizmeti ile birlikte beslenme, eğlence, gösteri ve animasyon gibi hizmetlerden birinin veya birkaçının sunulduğu yerlerdir. Oteller, moteller, termal tesisler, tatil köyü ve pansiyonlar, kampingler, öğrenci yurtları, yetiştirme yurtları, kamplar ve benzeri tesisler konaklama amaçlı binalardandır.)*

Toplam yatılan oda sayısı 12'den az ve yapı yüksekliği 12,50 m'den az olan bina veya bloklarda ise, merdiven korunumlu yapıldığı ve basınçlandırıldığı takdirde, tek merdiven yeterli kabul edilir.

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Oteller, moteller ve yatakhaneler için özel düzenlemeler

İç koridora açılan kapıların yangına karşı en az 30 dakika dayanıklı olması ve kendiliğinden kapatan düzenekler ile donatılması gerekir.
*(**2002 Yönetmeliği**, **2007 Yönetmeliği** ve **Taslak Yönetmelikte** aynı...)*

Farklı yapı elemanlarının yangın dayanım sınıfları ve bunların belirlenmesinde uygulanacak deney yöntemleri ise **«TS EN 13501-2 Yapı mamullerinin ve yapı elemanlarının yangın sınıflandırması Bölüm 2: Havalandırma hizmetleri hariç, yangına direnç ve/veya duman kontrol deneylerinden elde edilen verileri kullanarak sınıflandırma»** standardında belirtilmektedir.

Standardın **7.5.5.1 maddesinde** kapıların ve pencerelerin yangın dayanım testlerinin **TS EN 1634-1 (bütünlük)** ve/veya TS EN 1634-3 (duman) standartlarına göre yapılacağı belirtilmektedir.

TS EN 13381 standart serisi farklı malzemelerden (beton, çelik, ahşap gibi) imal edilen yapısal taşıyıcı sistem **elemanlarını**n yangından korunmasına yönelik imal edilerek piyasaya arz edilecek kitlere uygulanacak deney usullerini içermektedir.

TS EN 13381-7: Yapı elemanlarının yangın direncine katkısının tayini için deney yöntemleri - Bölüm 7 – Ahşap elemanlara uygulanan koruma standardı; *"yangından koruma kitlerinin, yapıda taşıyıcı olarak kullanılan ahşap elemanların yangın direncine olan katkısının belirlenmesi için uygulanacak deney yöntemlerini kapsamaktadır.*

TÜRKAK'dan akredite ülkemizde yangın dayanım testi yapabilen (TS EN 13501 standardı kapsamında) akredite 2 adet laboratuvardan alınan bilgilere göre ortalama 550 adet kapı çeşitli yangın dayanım testlerine tabi tutularak belgelendirilmiştir.

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Bina bölümleri ve tesisler

Kritik özellik gösteren kazan daireleri, yakıt depoları, sobalar ve bacalar, sığınaklar, otoparklar, mutfaklar, çatılar, asansörler, yıldırımdan korunma tesisatı, transformatör ve jenerator gibi kısımlarda alınacak tedbirler;

Kazan daireleri

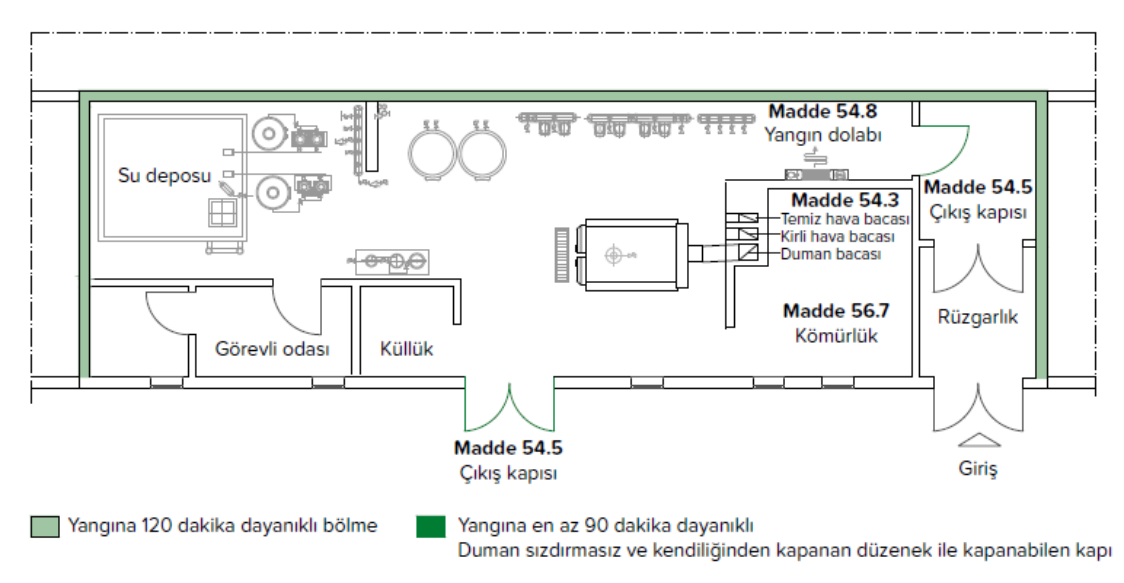

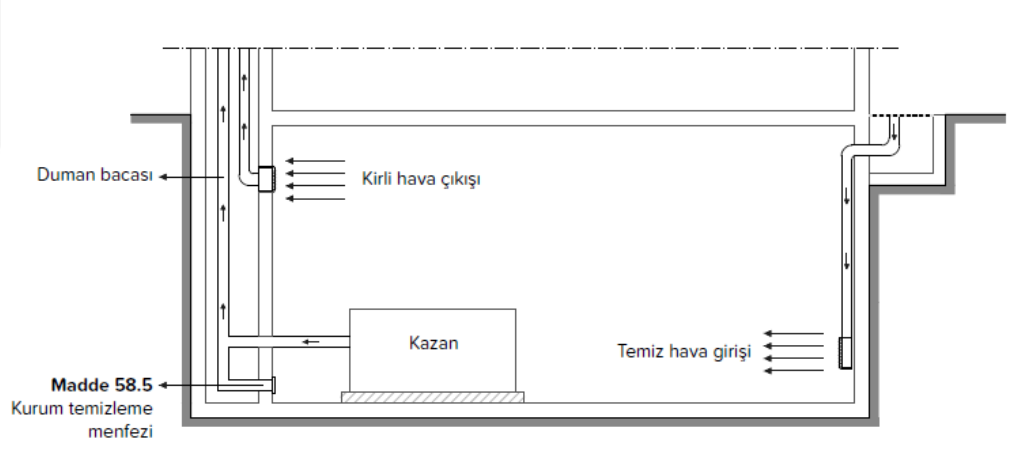

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte;

Döşeme alanı 100 m2'nin üzerindeki kazan dairelerinde en az 2 çıkış kapısı olur. Çıkış kapılarının birbirlerine alternatif olarak yerleştirilmesi, yangına en az 90 dakika dayanıklı, duman sızdırmaz ve kendiliğinden kapanabilecek özellikte olması gerekir.

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Bina bölümleri ve tesisler

Yakıt depoları

Yangına dayanıklı bölmelerle korunmuş bir hacme yerleştirilir. Yakıt deposu ile kazan dairesinin yangına 120 dakika dayanıklı bir bölme ile ayrılmış olması gerekir.

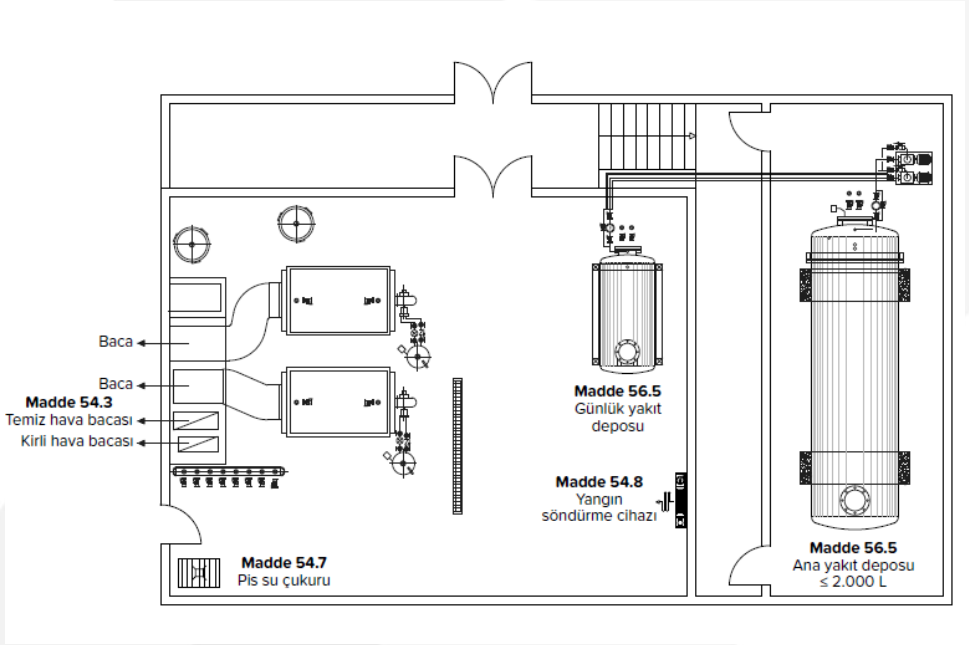

Mutfak ve çay ocakları

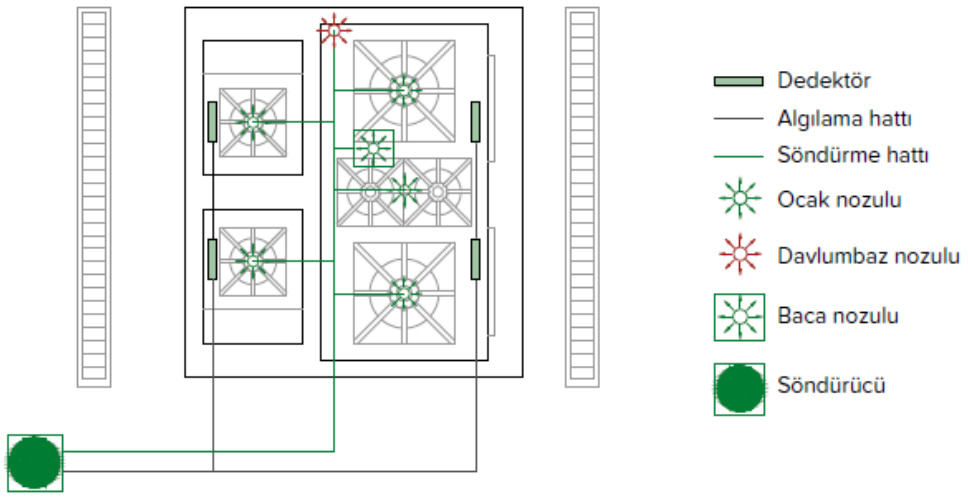

Söndürme tüpü davlumbaz içine/dışına uygun yere davlumbaz büyüklüğüne göre uygun kapasitede konulur.

Konutlar hariç olmak üzere, alışveriş merkezleri, yüksek binalar içinde bulunan mutfaklar ve yemek fabrikaları ile bir anda 100'den fazla kişiye hizmet veren mutfakların davlumbazlarına otomatik söndürme sistemi yapılması ve ocaklarda kullanılan gazın özelliklerine göre gaz algılama, gaz kesme ve uyarı tesisatının kurulması şarttır.

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Bina bölümleri ve tesisler

Otoparklar

Otoparkların açık otopark olarak kabul edilmesi için

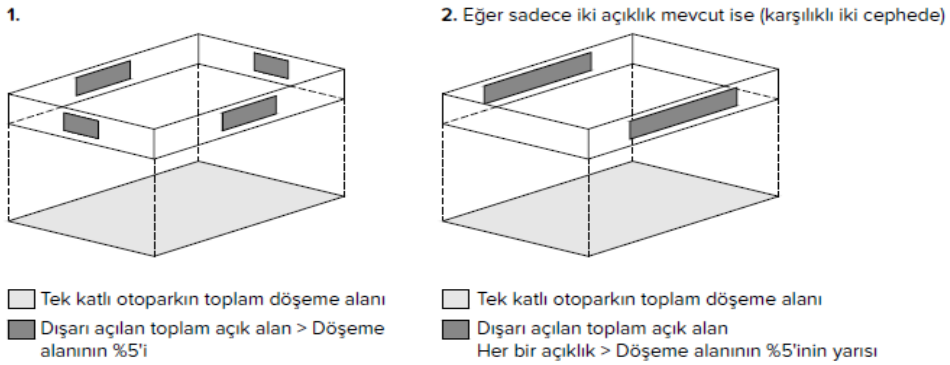

Açıklıkların doğrudan açık alana açılması

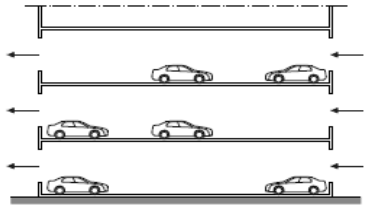

Açıklıkların kuranglez şeklinde boşluğa açılması halinde

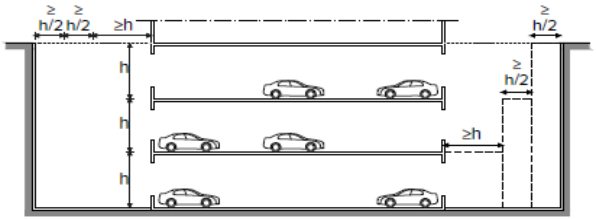

Araçların asansör ile alındığı kapalı otoparklarda doğal veya mekanik havalandırma sistemi yapılması şarttır.

LPG veya sıkıştırılmış doğalgaz (CNG) yakıt sistemli araçlar kapalı otoparklara giremez

Toplam 2.000 m²'yi aşan kapalı otoparklarda duman tahliyesi

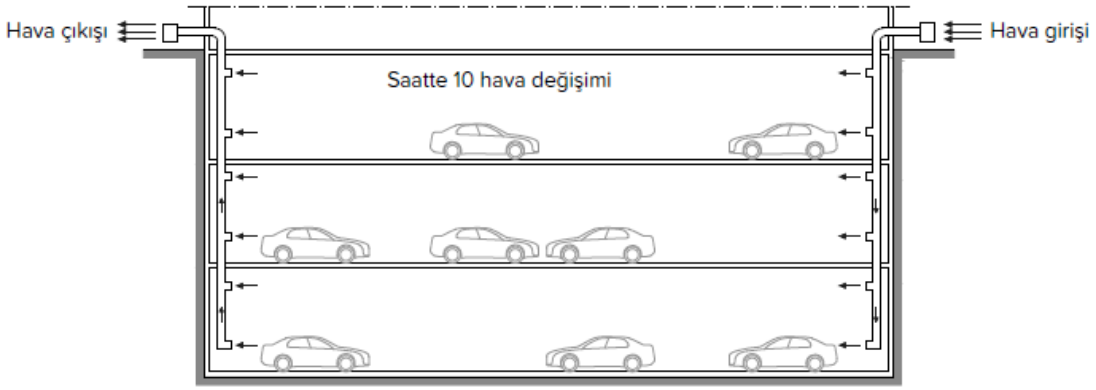

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte;

Elektrikli araç şarj sistemleri yapının açık otoparkında yapıya en uzak otopark alanında olması esastır.

Gelişen Teknoloji

Elektrikli Araç Sarj Sistemi Hakkında

- Elektrikli araç şarj sistemleri yapının **açık otoparkında yapıya en uzak otopark alanında** olması esastır.
- **Yapının kapalı otoparkında bu kattaki araç sayısının %5'ini geçmeyecek şekilde;**
  - Şarj sistemlerinin, kapalı otopark giriş çıkışına ve itfaiye su alma ağızlarına yakın bölgede bulunması,
  - Park alanının kısa kenar ölçüsü, ilgili mevzuatta belirtilen ölçünün 1 m arttırılması,
  - Şarj sistemlerinin içinde bulunduran şarj alanları arasına döşemeden en az 1 m yüksekliğinde yangına 120 dakika dayanıklı duvar yapılması, yapılamaması halinde bu alanlar arasına yangın esnasında otomatik devreye giren su perdesi yapılması,
  - Şarj sistemlerinin bulunduğu bölümde uygun tipte yangın algılama ve erken uyarı sistemlerinin ile uygun tipte yağmurlama başlığının yerleştirilmesi,
  - Şarj sistemlerinin bulunduğu bölümdeki araç park alanına Duman tahliye sisteminin kurulması,

  şartlarının tamamının sağlanması halinde tesis edilebilir.

- Araçların asansörle alındığı kapalı otoparklarda araç şarj sistemleri kurulamaz.

- **En fazla iki bağımsız bölümü bulunan konutlarda**, kapalı veya açık otoparklarda bağımsız bölümden elektrik tesisatı **çekerek bireysel araç şarj sistemi tesis edilmesine izin verilir.**

Mevcut Yönetmelik

MİMARİ TEDBİRLER

Bina bölümleri ve tesisler

Acil durum asansörleri

Acil durum asansörü; yangına müdahale ekiplerinin ve bunların kullandıkları ekipmanın üst ve alt katlara makul bir emniyet tedbiri dahilinde hızlı bir şekilde taşınmasını sağlamak, gerekli kurtarma işlemlerini yapmak ve aynı zamanda engelli insanları tahliye edilebilmek üzere tesis edilir.

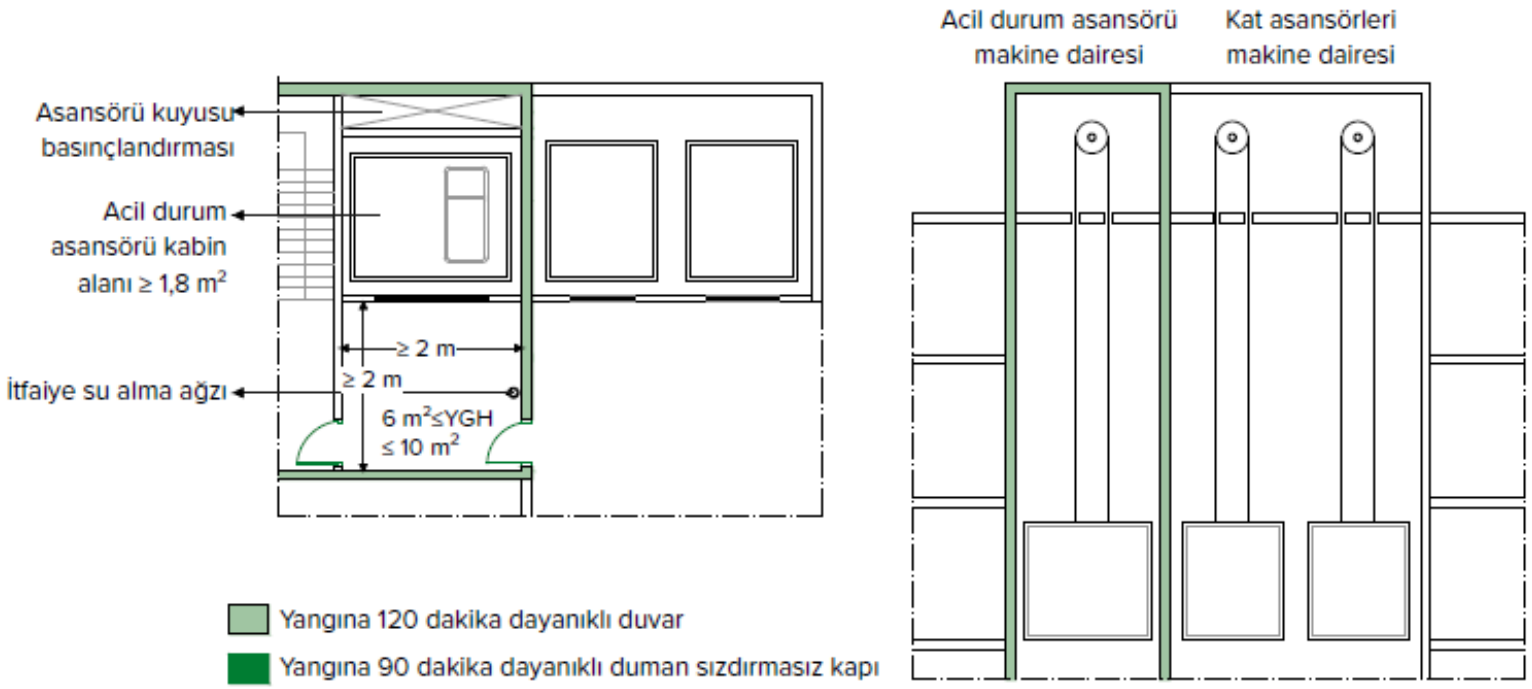

Yapı yüksekliği 51,50 m'den daha fazla olan yapılarda, en az 1 asansörün acil hallerde kullanılmak üzere acil durum asansörü olarak düzenlenmesi şarttır.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte;

Yapı yüksekliği 51,50 m'den fazla olan konutlarda, yapı yüksekliği 30,50 m'den fazla olan diğer yapılarda ve yataklı sağlık yapılarının her yatay kompartıman alanında en az 1 asansörün acil hâllerde kullanılmak üzere acil durum asansörü olarak düzenlenir.

Mevcut Yönetmelik

ELEKTRİK TESİSATI

Binalarda kurulan elektrik tesisatının, kaçış yolları aydınlatmasının ve yangın algılama ve uyarı sistemlerinin, yangın halinde veya herhangi bir acil halde, binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek, binanın emniyetli bir şekilde boşaltılmasını sağlayacak ve güvenli bir ortam oluşturacak şekilde tasarlanması, tesis edilmesi ve calışır durumda tutulması gerekir.

Her türlü elektrik tesisatının, kaçış yolları aydınlatmasının, acil durum aydınlatma ve yönlendirmesinin ve yangın algılama ve uyarı sistemlerinin, ilgili tesisat yönetmeliklerine ve standartlarına uygun olarak tasarlanması ve tesis edilmesi şarttır.

Binalarda kurulacak elektrik tesisatının, kaçış yolları aydınlatmasının ve yangın algılama ve uyarı sistemlerinin tasarımı ve uygulaması, ruhsat veren idarenin kontrol ve onayına tabidir.

Sistemlerin ve cihazların periyodik kontrolü, test ve bakımları, bina sahibi veya yöneticisi ile bunların yazılı olarak sorumluluklarını devrettiği bina yetkilisince yaptırılır.

Elektrik iç tesisatı, koruma teçhizatı, kısa devre hesapları, yalıtım malzemeleri, bağlantı ve tespit elemanları, uzatma kabloları, elektrik tesisat projeleri;
Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğine uygun yapılır.

Yapı yüksekliği 51,50 m'den fazla olan binalarda şaft içinde bus-bar sisteminin bulunması

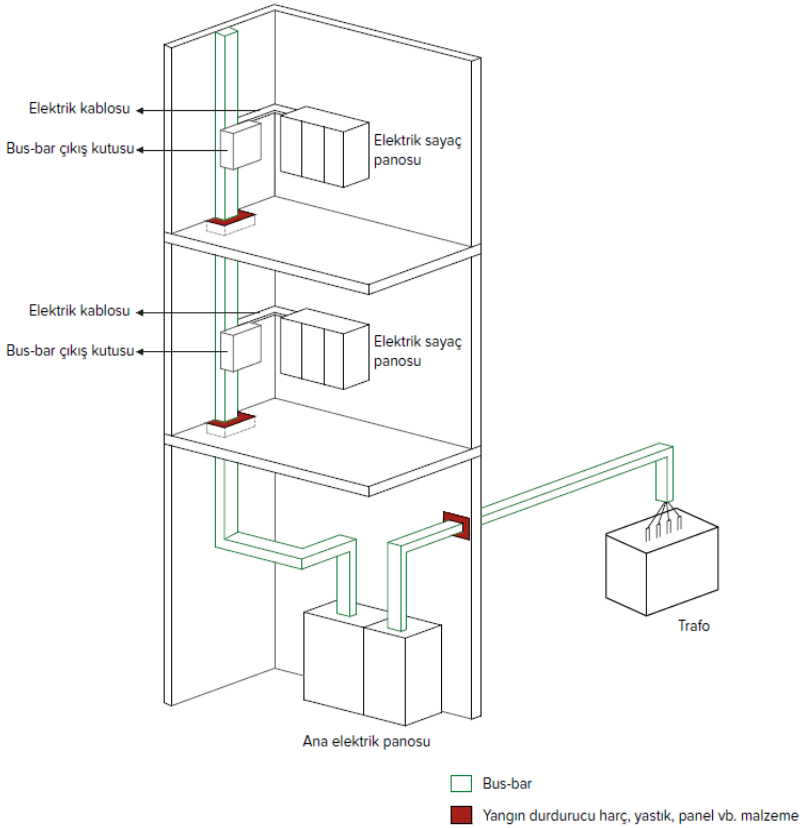

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte;
Yapıya entegre güneş enerjisi sistemlerine ilişkin kurallar eklendi

Gelişen Teknoloji

Yapıya Entegre Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Sistemleri

- **Yapının çatısında veya açık otoparkının üstünde ise;**
  - Çatıya ulaşım yolları ile ilgili kriterler
  - Panel dizilim kriterleri
  - Çatı üzerinde olası yangına müdahale için gerekli boşluklar
  - Çatı kaplama malzemesinin özelliği
  - Elektriksel önlemler ve söndürme sistemleri ile ilgili tedbirler

- **Yapının cephesinde ise;**
  - Cephede olası yangın için yapısal tedbirler

Mevcut Yönetmelik

ELEKTRİK TESİSATI

Acil durum aydınlatması

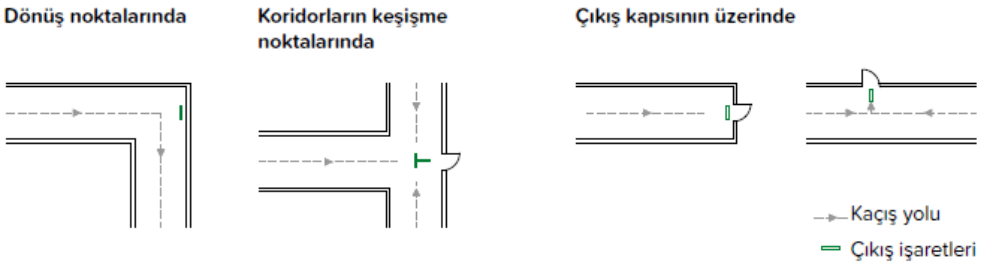

Çıkış işaretlerinin yerleştirilmesi ilişkin yukarıda birkaç örnek verilmiştir. Çıkışın veya kaçış yollarının bina kullanıcıları tarafından görülemediği durumlarda, çıkışlara erişim için kolaylıkla görülebilen işaret koyulur.

Acil durum yön işaretlerinin gösterildiği örnek plan

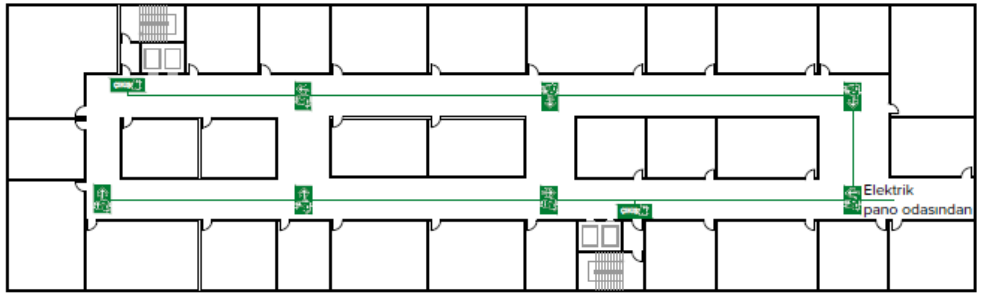

Acil durum yön işareti

ÇIKIŞ Acil durum yön işareti (çıkış)

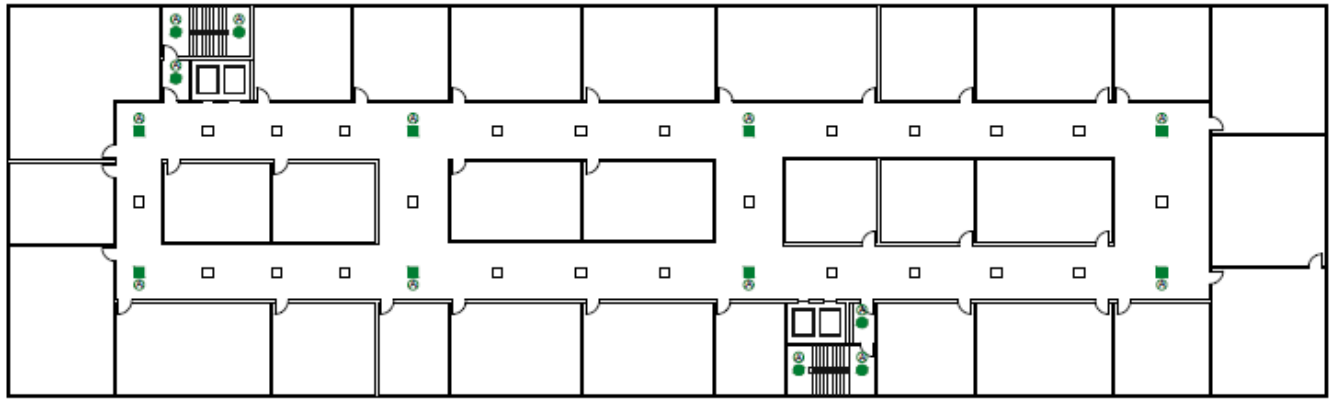

Acil aydınlatma kiti konulmuş armatür (Yangın merdiveni ve yangın güvenlik holünde)

Acil aydınlatma kiti konulmuş armatür

Armatür

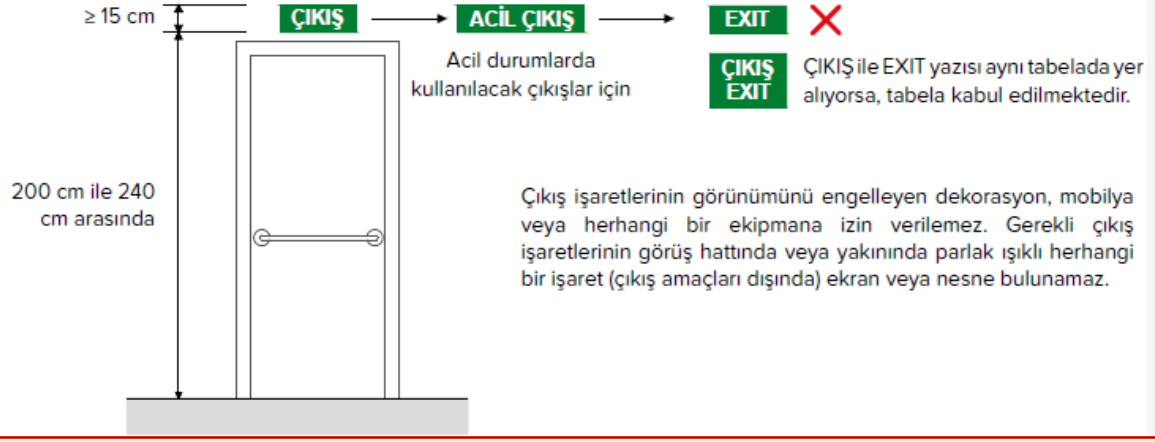

Çıkış işaretlerinin görünümünü engelleyen dekorasyon, mobilya veya herhangi bir ekipmana izin verilemez. Gerekli çıkış işaretlerinin görüş hattında veya yakınında parlak ışıklı herhangi bir işaret (çıkış amaçları dışında) ekran veya nesne bulunamaz.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte;

Konutlarda bağımsız bölüm çıkışından bina çıkışına kadar olan ortak kaçış yollarında da acil durum aydınlatması yapılacak.

Mevcut Yönetmelik

ELEKTRİK TESİSATI

Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri

Yangın algılama ve uyarı sisteminin, el ile, otomatik olarak veya bir söndürme sisteminden aldığı uyarılardan biri veya birkaçı ile devreye girmesi gerekir.
Yangın uyarı butonları;
Konutlar hariç, kat alanı 400 m^2'den fazla olan iki kat ile dört kat arasındaki bütün binalarda,
Konutlar hariç, kat sayısı dörtten fazla olan bütün binalarda,
Konutlar dahil bütün yüksek binalarda zorunludur.

Tablo 75.3: Ek-7 Otomatik Algılama Sistemi Gereken Binalar

		Yapı yüksekliği (m)	Bina toplam kapalı alanı (m^2)
1.	Konutlar	> 51,50	-
2.	Konaklama amaçlı binalar	> 6,50	> 1.000
4.	Büro binaları	> 21,50	> 5.000
8.	Depolar	> 6,50	> 5.000
9.	Yüksek tehlikeli yerler	> 6,50	> 1.000

Danıştay Onuncu Dairesinin 28/12/2021 tarihli ve Esas No:2019/261; Karar No:2021/5537 sayılı kararı ile Ek-7 Otomatik Algılama Sitemi Gereken Binalar tablosunda yer alan "3. Kurum Binaları (Eğitim Tesisleri, Yataklı Sağlık Tesisleri, Ayakta Tedavi ve Diğer Sağlık Tesisleri)", "5. Ticaret Amaçlı Binalar", "6. Endüstriyel Amaçlı Yapılar", "7. Toplanma Amaçlı Binalar (Yeme, İçme, Eğlence, Müze ve Sergi Alanları, Terminaller) düzenlemelerine yönelik kısımların iptaline karar verilmiştir. Söz konusu mahkeme kararı doğrultusunda yukarıdaki Ek-7 tablosuna göre (iptal edilen kısımları çıkartıldıktan sonraki haline göre), diğer algılama ve söndürme sistemleri ile ilgili hususlarda Yönetmeliğin ilgili maddelerine uyulması gerekir.

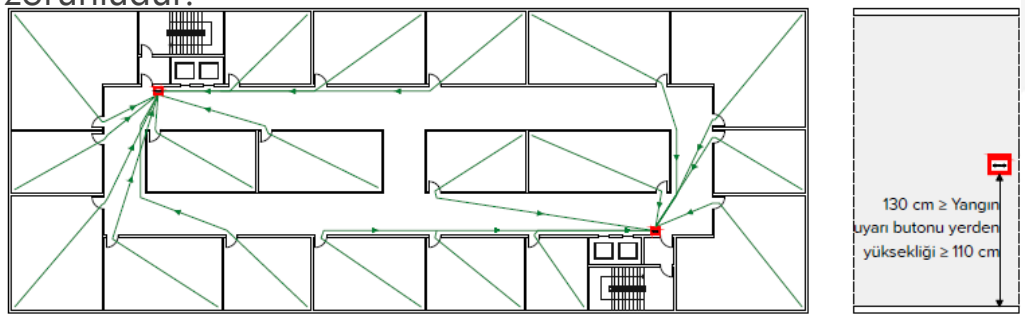

Yangın uyarı butonu

Kattaki herhangi bir yangın butonuna yatay erişim ≤ 60 m
(Engelliler ve yaşlıların bulunduğu yerlerde bu mesafe azaltılabilir.)

Sesli ve ışıklı uyarı cihazları

Sesli ve ışıklı uyarı cihazlarının aktif hale gelmesi durumunda, acil durumun ne olduğuna bakılmaksızın binada bulunan insanların güvenlikli alana tahliyesinin yapılması için binada bulunan acil durum ekiplerinin gerekli önlemleri alması gerekir.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Yapının herhangi bir katının alanı 400 m2'den fazla olan veya yapı yüksekliği 12,50 m'den fazla olan binaların, tamamında yangın uyarı butonları kullanılır.*

Uygulamadan Kaynaklı Aksaklıklar ve Mevcut Önlemlerin İyileştirilmesi

Ek-7 Otomatik Algılama Sistemi Gereken Binalar

Elektrik Mühendisleri Odası tarafından açılan dava sonucunda, **Danıştay'ın kararı ile Ek-7'de** yer alan bazı bina türlerine ilişkin iptal edilen düzenlemeler, **uluslararası birçok mevzuat incelenmiş** ve bu incelemeler esas alınarak revize edilmiştir.

		Yapı Yüksekliği (m)	Yapı inşaat alanı (m^2)
1. Konutlar		~~>51,50~~ >12,50	-
2. Konaklama Amaçlı Binalar		>6,50	~~>1000~~ >500
3. Kurum Binaları	Eğitim yapıları	~~>21,50~~ >6,50	~~>5000~~ >1000
	Yataklı sağlık yapıları	>6,50	>1000
	Ayakta tedavi merkezleri	~~>21,50~~ >15,50	~~>2000~~ >1000
4. Büro Binaları		~~>30,50~~ > 6,50	~~>5000~~ >2000
5. Ticaret Amaçlı Binalar (2)		~~>12,50~~ > 6,50	~~>2000~~ >1000
6.Endüstriyel Yapılar (3)		~~>21,50~~ >15,50	~~>7500~~ >2000
7. Toplanma Amaçlı Binalar	~~Yeme içme~~	~~>12,50~~ >6,50	>2000
	~~Eğlence~~	~~>12,50 >6,50~~	~~>2000~~
	~~Müze ve sergi alanları~~	~~>6,50~~	~~>5000 >2000~~
	~~Terminaller~~	~~> 6,50~~	~~>5000 >2000~~
8. Depolar		>6,50	~~>5000~~ >2000
9. Yüksek Tehlikeli Yerler		>6,50	>1000

Mevcut Yönetmelik

MEKANİK TESİSAT

Duman kontrol sistemleri

87.2-3-4 Mekanik duman kontrol sistemleri için tesis edilen havalandırma veya tahliye kanalları

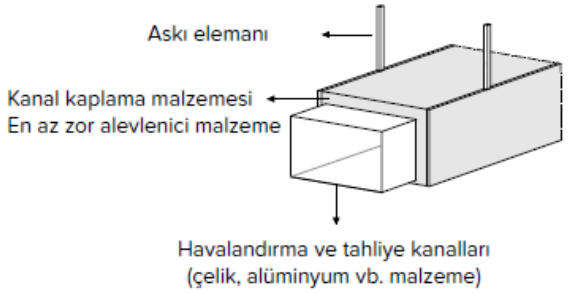

87.5 Havalandırma ve duman tahliye kanallarının kaçış merdivenlerinden ve yangın güvenlik hollerinden geçmesi durumunda

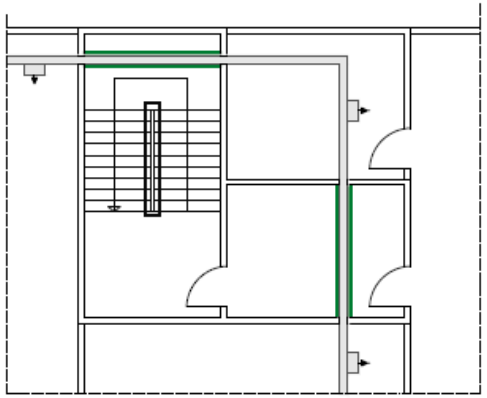

Yangın merdiveni ve yangın güvenlik holünün yapısal olarak yangına dayanım süresi kadar yangına dayanacak malzeme

Havalandırma veya tahliye kanallarının yangın kompartıman duvarı veya katını delmesi durumunda

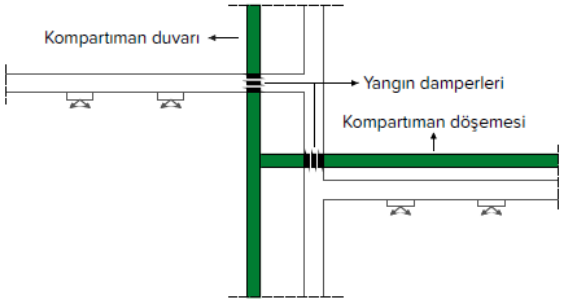

Yangına 120 dakika dayanıklı yangın kompartıman duvarı veya katı

Havalandırma kanalı korunmuş bir şaft içinden geçtiği durumda şafta giriş ve çıkışta yangın damperi kullanılması

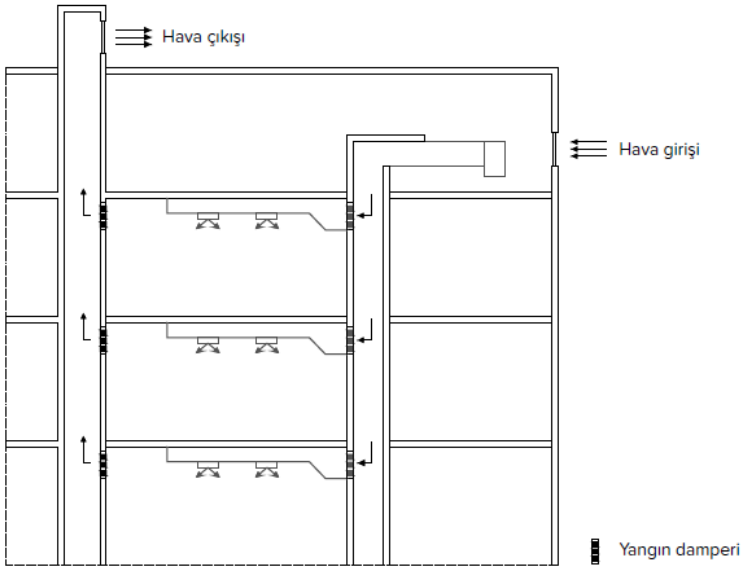

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Yapıdaki güç dağıtım elektrik panolarının mahallerinde sıcaklık artışına engel olacak şekilde havalandırma veya soğutma sistemi tesis edilir.*

Mevcut Yönetmelik

MEKANİK TESİSAT

Basınçlandırma sistemleri

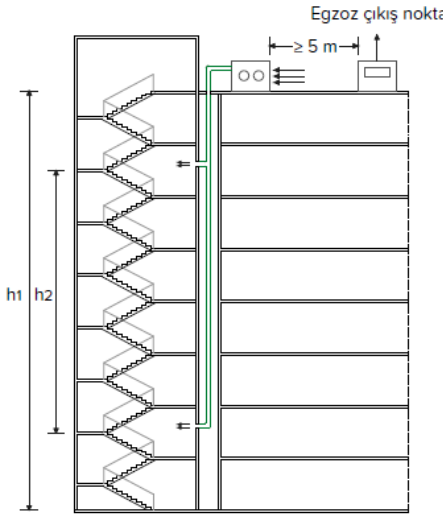

h1 : Kapalı merdiven yüksekliği > 25 m
h2: Üfleme yapılan noktalar arası yükseklik ≥ Merdiven yüksekliğinin yarısı

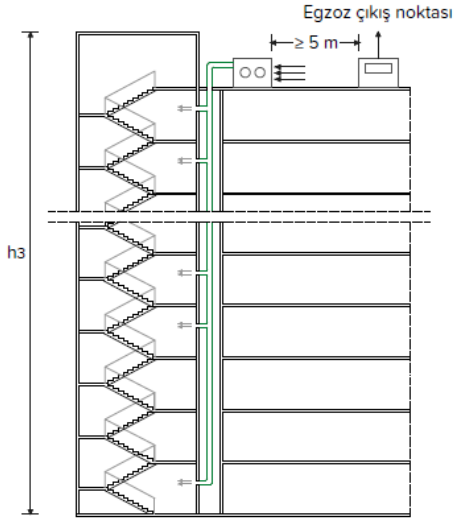

h3: Yapı yüksekliği > 51,50 m
Her katta veya en cok her üç katta üfleme yapılır.

Basınçlandırma sistemi gereken yerler

89.1	Konutlar hariç olmak üzere, merdiven kovasının yüksekliği 30,50 m'den fazla olan binaların kaçış merdivenlerinde*
89.2	Bodrum kat sayısı 4'den fazla olan binalarda bodrum kata hizmet veren kaçış merdivenlerinde
89.3	Yapı yüksekliği 51,50 m'den yüksek olan konutların kaçış merdivenlerinde
89.4	Acil durum asansörü kuyularında

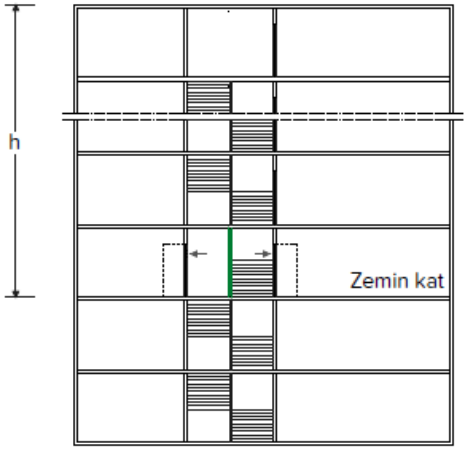

*Bodrum kata ve üst katlara hizmet veren kaçış merdiveni aynı yuvada olsa bile, zemin seviyesinde, yangına 120 dakika dayanıklı ve duman sızdırmasız bir duvar ile ayrılmış ve ayrı çıkış düzenlenmişse, merdiven yuvası için üst katların yüksekliği esas alınır.

h: Merdiven kova yüksekliği > 30,50 m

120 dakika yangına dayanıklı ve duman sızdırmasız duvar

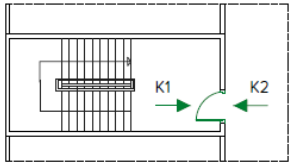

K1: Basınçlı havanın ve otomatik kapı kapatıcısının kapı üzerinde oluşturduğu kuvvet
K2: Kapıyı açmak için gerekli kuvvet

Bir kapıyı açmak için izin verilen maksimum kuvvet 110 Newton'dur. Bu da 11,2 kilogramlık bir kuvvete eşittir.

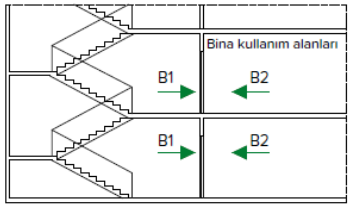

B: Basınçlama sistemi
B1 > B2

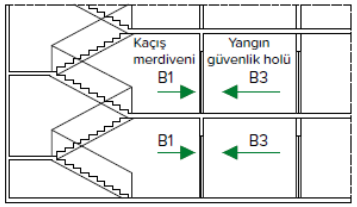

B1-B3 ≥ 50 Pa (Bütün kapılar kapalı iken)
B1-B3 ≥ 15 Pa (Açık kapı durumu için)

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Bütün binalarda, merdiven evinin yüksekliği 21,50 m'den fazla ise, kaçış merdivenlerinin basınçlandırılması gerekir.*

Mevcut Yönetmelik

MEKANİK TESİSAT

Yangın söndürme sistemleri

Sistemde en az bir güvenilir su kaynağı bulunması şarttır

Yangın pompasının çevrilmesi, elektrik motoru yanı sıra içten yanmalı motorlar veya türbinler ile olabilir

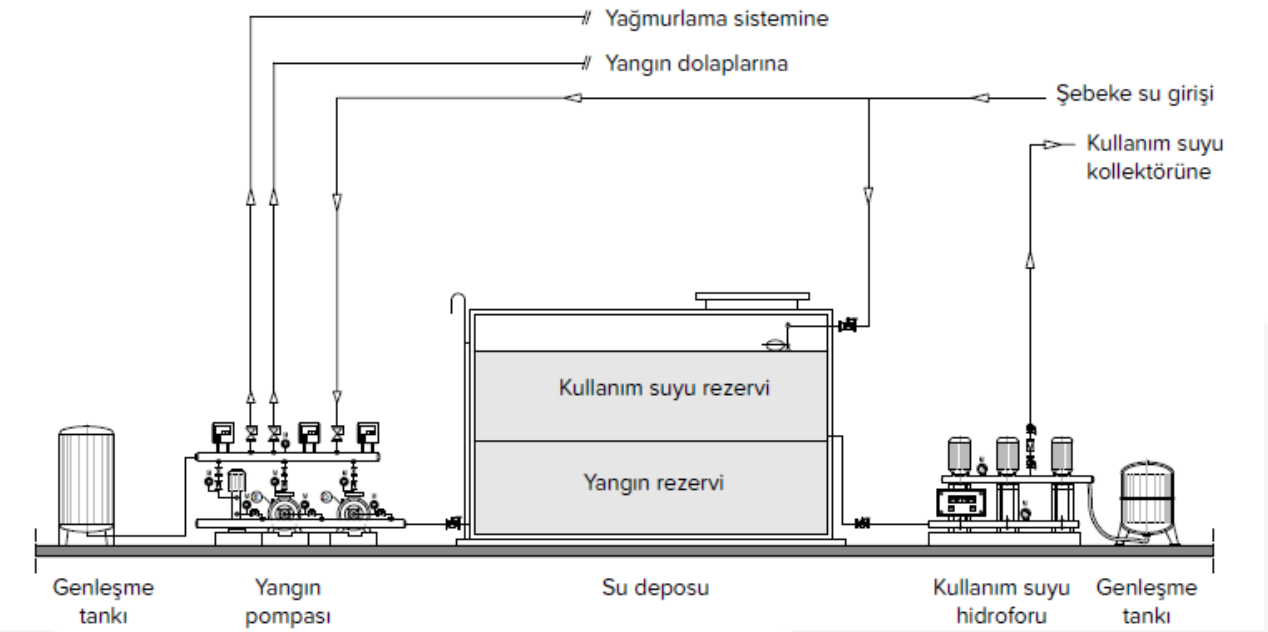

Yangın durumunda yapının şebeke elektriği kesildiğinde, söz konusu yangın pompalarının sağlıklı çalışabilmesi için Yönetmelik hükümlerine uygun gerekli tedbirlerin alınmış olduğunun kontrol edilmesi gerekir.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Sistemde en az bir güvenilir su kaynağı bulunması gerekir. Şehir şebekesinden ve diğer kaynaklardan temin edilen suyun güvenilir su kaynağı niteliğine haiz olduğu ilgili idaresince belirlenir.*
Depo kapasitesi, düşük tehlike sınıfında 30, orta tehlike sınıfında 60, yüksek tehlike sınıfında ise 90 dakika süreyle yeterli olur.

Mevcut Yönetmelik

MEKANİK TESİSAT

Sabit boru tesisatı ve yangın dolapları

- Yönetmeliğin 4'ünü maddesinin Tanımlar başlığı altında açıklanan (bina tipi ayırt edilmeksizin) yüksek binalarda,
- Yapı ruhsatında imalathane, atölye, depo geçen ve (onaylı mimari projesine göre) kapalı kullanım alanı 1.000 m²'yi geçen yapılarda,
- Yönetmeliğin 10'uncu maddesinde sayılan konaklama amaçlı binalarda, 11'inci maddenin birinci fıkrasını (a) bendinde sayılan eğitim amaçlı binalarda, (b) bendinde sayılan sağlık amaçlı binalarda, 15'inci maddesinde sayılan toplanma amaçlı binalarda,
- Yapı içerisinde onaylı mimari projesine göre yapıya ait olan (farklı bölüm/mahallerde olsa dahi) ve alanlarının toplamı 600 m²'yi geçen tüm otopark hacimlerinde,
- Onaylı mekanik tesisat projesinde her bir teshin merkezinde planlanan kazanların toplam ısıl kapasitesi 350 kW ve üzerinde olması halinde bu kazan dairelerinde,

ilgili standartlara uygun olarak yangın dolapları tasarlanır ve uygulanır.

Söz konusu yangın dolapları mimari tasarım ve görsel kaygılar ile duvar panoları vb. dekoratif öğeler ile gizlenemez, herhangi bir yangın anında kolay ulaşımına yönelik gerekli görünürlük sağlanır.

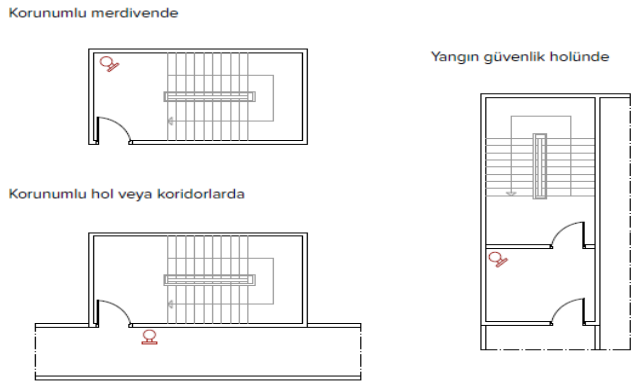

4.1.a (1) - (2) Herhangi bir noktadan su alma ağzına olan mesafe

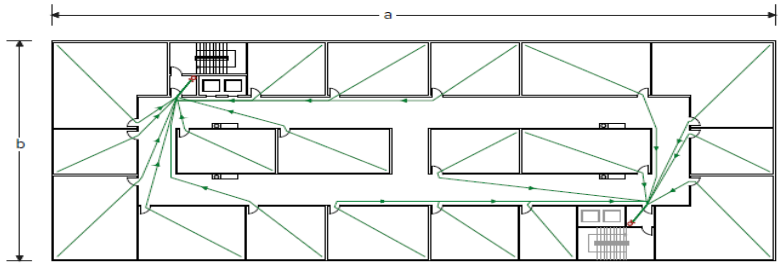

Su alma ağzı
Yangın dolabı
a ve b: Katın herhangi bir boyutu > 60 m
Su alma ağzına olan mesafe ≤ 60 m

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Yüksek binalar ile yapının herhangi bir katının alanı 1000 m2'den fazla olan binaların, kaçış merdiveni veya yangın güvenlik holü gibi korunmuş mekânlarında, alanı 600 m2'den büyük kapalı veya katlı açık otoparklarda, kapalı otoparkların elektrikli araç şarj sistemi bulunan bölümlerinde, alanı 1000 m2'den büyük güneş enerjisine dayalı elektrik üretim sistemi uygulaması yapılan çatılarda sabit boru sistemi üzerinde itfaiye bağlantı ağızları yapılır. Yüksek tehlike sınıfındaki yapılarda itfaiye su alma ağzı ile birlikte yangın dolabı yapılması gerekir. İtfaiye su alma ağzı bağlantı noktasında tasarım debisi 400 l/dak ve tasarım basıncının en az 400 kPa olması gerekir. Statik halde itfaiye su alma ağzı girişindeki sistem basıncının 1200 kPa'ı geçmesi halinde, basınç düşürücü kullanılır.*

Mevcut Yönetmelik

MEKANİK TESİSAT

Hidrant sistemi

> Birden fazla binaya sahip, bu madde kapsamında bahsedilen yapıların yer aldığı parsellerde, bütün binaların taban alanları toplamının 5.000 m²'den fazla olması durumunda dış hidrant sisteminin yapılması gerekir. Bu amaçla, yapıların bulunduğu parseldeki ruhsat bilgilerinden taban alanlarının toplamı kontrol edilir.

Yapıların yangından korunmasında, ilk müdahalede söndürülemeyen yangınlara dışarıdan müdahale edebilmek için mümkün olduğunca yapının veya binanın bütün çevresini kapsayacak şekilde tesis edilecek hidrant sistemi bünyesinde yerleştirilecek hidrantların, itfaiye ve araçlarının kolay yanaşabileceği ve bağlantı yapabileceği şekilde düzenlenmesi gerekir.

Hidrantlar arası uzaklık çok riskli bölgelerde 50 m, riskli bölgelerde 100 m, orta riskli bölgelerde 125 m ve az riskli bolgelerde 150 m alınır.

Normal şartlarda hidrantlar, korunan binalardan ortalama 5 ila 15 m kadar uzağa yerleştirilir

Sorumluluk bölgelerinde hizmette bulunan araçların giremeyeceği veya manevra yapamayacağı, ulaşım imkanı olmayan yerleşim mahalleri olan belediyeler, buralarda meydana gelebilecek yangınlara etkili bir şekilde müdahale yapılabilmesi bakımından, bu yerleşim yerlerinin uygun yerlerine yerüstü yangın hidrantları veya pompa ile techiz edilmiş yeterli kapasitede yangın havuzları ve sarnıçları yaptırmak mecburiyetindedir.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Toplam yapı inşaat alanı 2000 m2'den büyük yapılarda ve 7 nci maddenin on ikinci fıkrası kapsamındaki alanlarda dış hidrant sistemi yapılır. Toplam yapı inşaat alanı 2000 m2 ila 5000 m2 arasındaki yapılarda, hidrant sisteminin şehir şebeke su hattına bağlanmasına izin verilir. Toplam yapı inşaat alanı 5000 m2'den büyük yapılarda ise, hidrant sistemi su deposundan beslenir.*

Mevcut Yönetmelik

MEKANİK TESİSAT

Yağmurlama sistemi

Su ile genişleyen veya reaksiyona girerek yangının büyümesine sebep olabilecek maddelerin bulunduğu mahallere yağmurlama sistemi yapılmaz.

Yangına erken tepki verilmesinin sağlanması ve yangının kontrol altına alınması ve söndürülmesi için belirli bir süre içerisinde tasarım alanı üzerine belirlenen miktarda suyun boşaltılmasıdır.

- Yapı yüksekliği 30,50 m'den fazla olan konut haricindeki bütün binalarda,
- Yapı yüksekliği 51,50 m'yi gecen konutlarda,
- Alanlarının toplamı 600 m^2'den büyük olan kapalı otoparklarda,
- 10'dan fazla aracın asansörle alındığı kapalı otoparklarda,
- Birden fazla katlı bir bina içerisindeki yatılan oda sayısı 100'u veya yatak sayısı 200'u geçen otellerde, yurtlarda, pansiyonlarda, misafirhanelerde ve yapı yüksekliği 21,50 m'den fazla olan bütün yataklı tesislerde,
- Toplam alanı 2.000 m^2'nin üzerinde olan katlı mağazalarda, alışveriş, ticaret ve eğlence yerlerinde,
- Toplam alanı 1.000 m^2'den fazla olan, kolay alevlenici ve parlayıcı madde üretilen veya bulundurulan yapılarda,

zorunludur.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Yapı yüksekliği 30,50 m'den fazla olan konut haricindeki bütün binalarda, Yapı yüksekliği 51,50 m'yi geçen konutlarda, Alanlarının toplamı 300 m2'den büyük olan kapalı ve katlı açık otoparklarda, Birden fazla katlı bir bina içerisindeki yatılan oda sayısı 50'yi veya yatak sayısı 100'ü geçen veya yapı yüksekliği 15,50 m'den fazla olan konaklama amaçlı yapılarda, Toplam alanı 1000 m2'nin üzerinde; ticaret ile toplanma amaçlı yapılarda veya bölümlerde, Toplam alanı 500 m2'den fazla olan, kolay alevlenici ve parlayıcı madde üretilen veya bulundurulan yapılarda, Toplam alanı 5000 m2'den fazla olan endüstriyel yapılarda ve 2000 m2'den büyük depolama amaçlı binalarda, Cephesinde güneşe dayalı elektrik üretim sistemi uygulaması yapılan yapılarda*

Mevcut Yönetmelik

MEKANİK TESİSAT

Köpüklü, Gazlı ve Kuru Tozlu Sabit Otomatik Söndürme ve Önleme Sistemleri

- Tesisin nitelik ve ihtiyaçlarına bağlı olarak uygun, güncel, sertifikalı ve ilgili standartlara göre tasarlanır.
- Suyun söndürme etkisinin yeterli görülmediği veya su ile reaksiyona girebilecek maddelerin bulunduğu, depolandığı ve üretildiği hacimlerde uygun tipte söndürme sistemi tesis edilir
- Sürekli insan yaşamının olmadığı kapalı alanlarda (depo, arşiv, bilişim sistem odaları ve benzeri) yangın oluşumunu önleyen ve akreditasyona tabi ulusal veya uluslararası sertifikasyon sistemine sahip oksijen azaltma sistemleri uygulanabilir.

Taşınabilir söndürme cihazları

- Taşınabilir söndürme cihazlarının tipi ve sayısı, mekanlarda var olan durum ve risklere göre belirlenir
- A sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle çok maksatlı kuru kimyevi tozlu veya sulu,
- B sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru kimyevi tozlu, karbondioksitli veya köpüklü,
- C sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru kimyevi tozlu veya karbondioksitli,
- D sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru metal tozlu,

söndürme cihazları bulundurulur.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Yapıda bulunan elektrik panolarında, kat pano odalarında ve benzeri yerlerde ilgili standarda uygun söndürme sistemi tesis edilir.*

Mevcut Yönetmelik

MEKANİK TESİSAT

Periyodik Testler ve Bakım

Bina bütün olarak yangın güvenliği açısından;

- Yeni bina ise, yapı kullanım izin belgesi alma aşamasında veya bina kullanım amacı değiştiği için iş yeri açma çalıştırma ruhsatı alması gereken durumlarda, ilgili idaresince Yönetmeliğin öngördüğü tüm tahliye, algılama, duman kontrol ve söndürme sistemlerinin ilgili standartlarına uygun olarak yapıldığı kontrol edilerek kabul işlemleri yapılır.
- Mevcut bina ise; eğer tadilat veya kullanım amacı değişmiyor ise mevcut binanın yapı ruhsatı tarihindeki geçerli mevzuata uygun tahliye, algılama ve söndürme sistemleri ilgili standartlarına uygun çalışır halde tutulması, periyodik test ve bakımlarının düzenli olarak yaptırılması bina işletmecisi tarafından sağlanır.

Yeni veya mevcut bina tanımına bakılmaksızın tüm binaların işletme ömrü boyunca;

- Tahliye sistemlerinin olası yangında kullanımına yönelik gerekli tedbirlerin alınmasından,
- Binada bulunması durumunda; yangın algılama sistemlerinin, duman kontrol sistemlerinin (basınçlandırma, duman bacası, vb), yangın söndürme sistemlerinin ve güvenilir su kaynağının binanın yapımından sonra ve sistem gereklilikleri doğrultusunda belirlenecek periyotlarda kontrol, test ve bakımlarının yapılarak tüm yangın güvenlik sistemlerinin aktif çalışır halde tutulmasından,

Bina işletmecisi (bina sahibi, yöneticisi, yönetim kurulu, vb.) sorumludur.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Yangın güvenlik raporları alınması aşamasında periyodik kontrollerin ve bakımların raporları da istenecek.*

Mevcut Yönetmelik

TEHLİKELİ MADDELERİN DEPOLANMASI

Hüküm bulunmayan hallerde öncelikli olarak konu ile ilgili ulusal mevzuat ve standartlara bakılması; ulusal mevzuat ve standartlarda konu ile ilgili hükümler bulunmaması halinde uluslararası geçerliliği kabul edilen mevzuat ve standartlar ilgili idarenin uygun görüşü alınarak kullanılır.

Tehlikeli maddelerin bulundurulduğu, depolandığı, üretildiği veya kullanıldığı yerler ile ilgili yangın güvenlik kuralları belirlenmiştir.

Yönetmeliğin 17'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre mermi, barut, dinamit kapsül ve benzeri maddelerin imal ve muhafaza edildiği ve satıldığı yerler patlayıcı maddeler kapsamına girdiğinden atış poligonları "Yüksek Tehlikeli Yerler" sınıfında yer almakta olup, atış poligonları için "Patlayıcı Maddeler" başlıklı 104'üncü maddede bulunan hükümler uygulanır.

Tehlikeli maddelerin sınıfları aşağıda belirtilmiştir:

a. Patlayıcı maddeler,
b. Parlayıcı ve patlayıcı gazlar,
c. Yanıcı sıvılar,
ç. Yanıcı katı maddeler,
d. Oksitleyici maddeler,
e. Zehirli ve iğrendirici maddeler,
f. Radyoaktif maddeler,
g. Dağlayıcı maddeler,
ğ. Diğer tehlikeli maddeler.

Parlayıcı ve patlayıcı gazların bulundurulduğu, depolandığı, üretildiği veya kullanıldığı yerler ile ilgili yangın güvenlik kuralları belirlenmiştir.

Yanıcı ve parlayıcı sıvıların bulundurulduğu, depolandığı, üretildiği veya kullanıldığı yerler ile ilgili yangın güvenlik kuralları belirlenmiştir.

Mevcut Yönetmelik

AKARYAKIT SERVİS İSTASYONLARI

BYKH Yönetmelikteki emniyet mesafelerinin sağlanması esastır. Yönetmelikteki emniyet mesafelerini sağlayan istasyonlarda zorunlu standart mesafeleri de sağlanmış olur. Ancak, zorunlu standarttaki mesafeleri limitte sağlayan ama yönetmelik mesafelerini sağlayamayan istasyonlarda da yönetmelik hükümleri esastır.

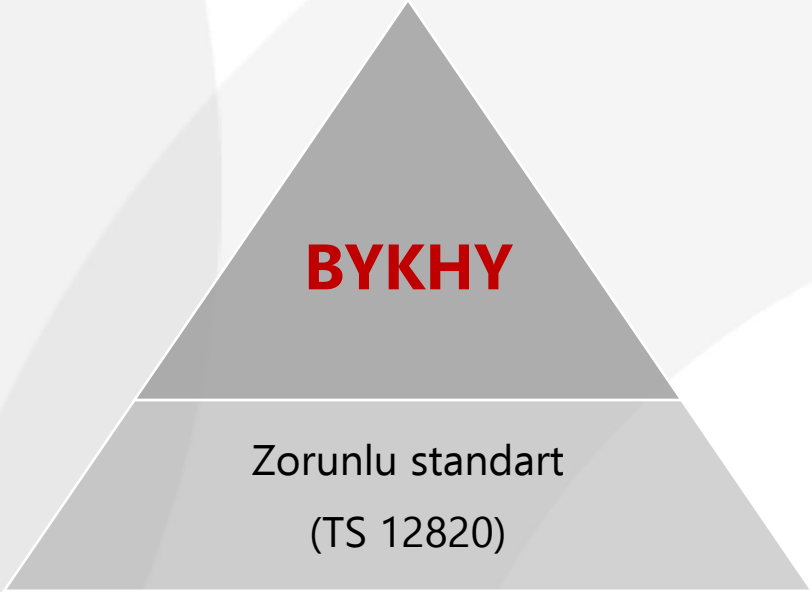

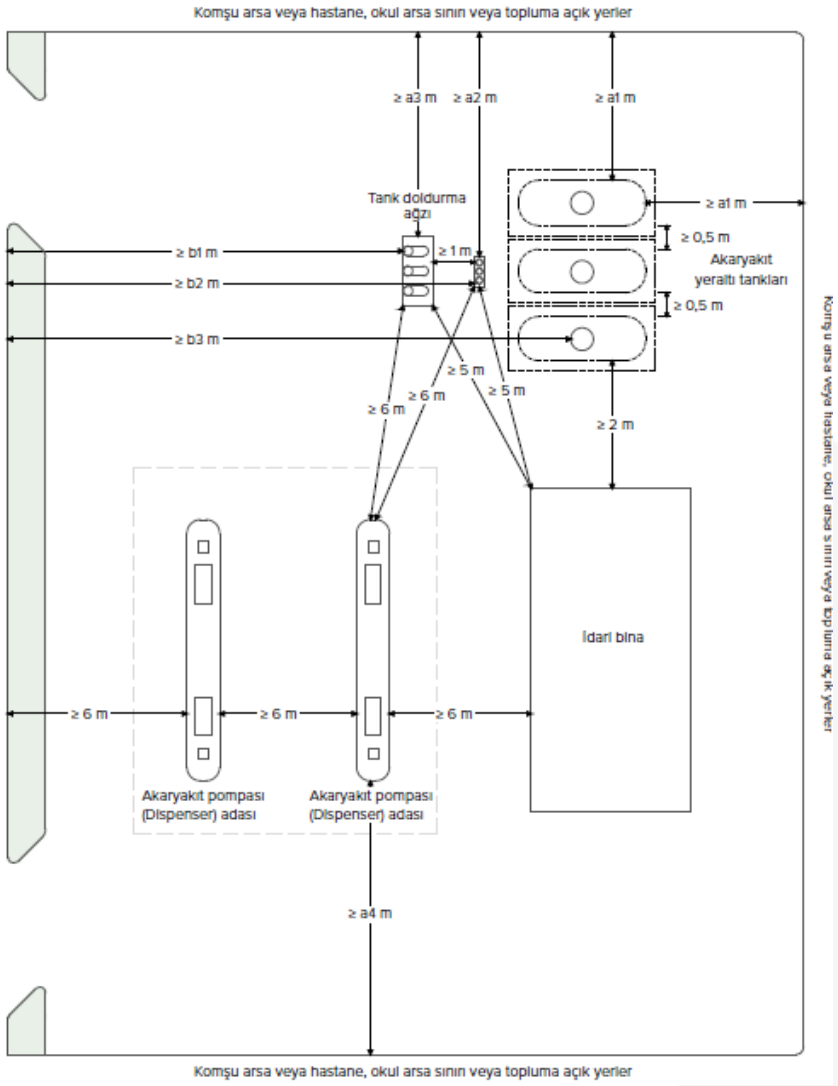

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte; *Akaryakıt servis istasyonlarında; tankın komşu parseldeki binalara veya bina gruplarına, parsel sınırına, karayollarına olan emniyet mesafeleri Ek-13'de verilen uzaklıklara ve diğer güvenlik tedbirleri bakımından da ilgili standarda uyulur ve yeterli havalandırma sağlanır.*

Mevcut Yönetmelik

YANGIN GÜVENLİĞİ SORUMLULUĞU

Yapı, bina, tesis ve işletmelerde yangın güvenliğinden; kamu ve özel kurum ve kuruluşlarda en büyük amir, diğer bina, tesis ve işletmelerde ise sahip veya yöneticiler sorumludur.

Acil Durum Ekipleri;

Ekiplerin kuruluşu Madde 126	Ekiplerin görevleri Madde 127
Söndürme ekibi	En az 3 kişi Yangın yerinin altındaki, üstündeki ve yanlarındaki odalarda gereken tertibatı alıp yangının genişlemesini önlemeye ve söndürmeye çalışmak
Kurtarma ekibi	En az 3 kişi Yangın ve diğer acil durumlarda önce canlıları, daha sonra yangında ilk kurtarılacak evrak, dosya ve diğer eşyayı çuvallara ve torbalara koyarak boşaltılmaya hazır hale getirmek Bina yetkililerinin gerekli görmesi halinde çuval ve torbaları henüz yanma tehlikesi olmayan kısımlara taşımak
Koruma ekibi	En az 2 kişi Kurtarma ekibince kurtarılan eşya ve evrakı korumak ve yangın söndürüldükten sonra ilgililerine teslim etmek Yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek
İlk yardım ekibi	En az 2 kişi Yangında yaralanan veya hastalananlar için ilk yardım hizmeti vermek

***126.1-2** Yapı yüksekliği 30,50 m'den fazla konut binalarında, 50 kişiden fazla insan bulunan konut dışı her yapıda, 200'den fazla kişinin barındığı sitelerde oluşturulur. Bunlar dışındaki yapı bina tesis ve işletmelerde bina sahibinin yöneticisinin veya amirinin uygun göreceği tedbirler alınır.

126.4 Her ekipte bir ekip başı bulunur. Ekip başı, aynı zamanda iç düzenlemeleri uygulamakla görevli amirin yardımcısıdır.

126.5 Acil durum ekiplerinin görevleri ile isim ve adres listeleri bina içinde kolayca görülecek yerlerde asılı olarak bulunur.

Eğitimler;

İtfaiye eğitim birimi bulunmayan belediye itfaiye teşkilatlarının yönetici personelinin; sivil savunma konularını içeren temel eğitimleri Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca, ilk yardım temel eğitimleri ise Sağlık Bakanlığınca verilir. Bu personelin her turlu eğitim giderleri, kuruluşlarınca kendi bütçelerinden karşılanır. Belediye itfaiye teşkilatının yönetici personelinin teknik eğitimleri ile diğer personelin temel ve teknik eğitimleri, kendi teşkilatlarınca yaptırılır.

Bünyesinde itfaiye birimi bulunduran mahalli idareler ile kamu kurum ve kuruluşları ve özel kuruluşlar ile diğer yapı, bina ve işletmelerde itfaiye birimi personelinin eğitimi, kendi imkanları ile kendi kuruluşlarınca, gerekirse bünyesinde itfaiye eğitim birimi bulunan mahalli itfaiye ve il afet ve acil durum müdürlüklerinden yararlanılarak yapılır. Bu kuruluşlar, ilgili mevzuatına uygun şekilde yangın eğitimi veren özel okul, kurs ve dershanelerden eğitim hizmeti alabilirler.

Mevcut Yönetmelik

YANGIN GÜVENLİĞİ DENETİMİ

Özel yapı, bina, tesis ve işletmeler, mahalli itfaiye teşkilatı ile bunların bağlı veya ilgili olduğu Bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşlarının müfettişi, kontrolör veya denetim elemanları tarafından denetlenir. Bina sahibi, yöneticisi ve sorumluları denetim elemanlarınca binaların arzu edilen bütün bölümlerini ve teçhizatını göstermek, istenilen bilgi ve belgeleri vermek zorundadır. Denetim sonunda eksik bulunan ve giderilmesi istenilen aksaklıklar ile talep edilen önlemlerin öngörülen uygun süre içerisinde ilgililerce yerine getirilmesi mecburidir.

Kamu binaları, kurum amiri ve görevlendireceği kişi veya heyet, mülki amir veya görevlendireceği heyet, kurumun bağlı veya ilgili olduğu Bakanlık, müsteşarlık, genel müdürlük veya başkanlık müfettişleri veya kontrolörleri tarafından denetlenir. Denetim yetkisini haiz kişiler, kurum, kuruluş ve müesseselerin denetim sonuç raporlarını; bağlı veya ilgili olduğu bakanlık, müsteşarlık, genel müdürlük veya başkanlıklarına gönderir.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte;

Özel yapı, bina, tesis ve işletmeler*in sahibi, yöneticisi ve sorumluları, Ek-16'da belirtilen periyotlarda itfaiyeden veya itfaiyenin gerekli gördüğü durumda yangın güvenlik uzmanlarından hizmet alarak yapının yangın güvenlik kontrollerini yaptırır ve raporlatır. Yangın güvenlik kontrolü 20 iş gününe kadar tamamlanır ve raporlanır. Yangın güvenlik kontrolü sonunda hazırlanan yangın güvenlik raporunda eksikliklerin veya uygunsuzlukların tespiti halinde, durum mahalli itfaiye teşkilatı tarafından ilgili idarelerine bildirilir ve ilgili idareler mevzuatı kapsamında işlem tesis eder.*

Kamu binaları, kurum amiri ve görevlendireceği kişi veya heyet *tarafından Ek-16'da belirtilen periyotlarla kontrol edilir. Mülki amir kontrol için ilgili itfaiye teşkilatından görevlendirme yapabilir veya itfaiyenin gerekli gördüğü durumda yangın güvenlik uzmanlarından hizmet alabilir. Ayrıca, kurumun bağlı veya ilgili olduğu birimin müfettişleri veya denetmenleri kendi yetki alanlarındaki denetimlerde, güncel yangın güvenlik raporunu da ister.*

İlgili itfaiye teşkilatının veya ruhsat vermeye yetkili idaresinin re'sen denetim hakkı saklıdır. Ayrıca, yapının kullanım amacına göre ilgili idareler ve bağlı bulunduğu kamu kurumları kendi yetki alanındaki denetimlerde, güncel yangın güvenlik raporunu ister.

Periyodik Kontroller ve Yangın Uzmanlığı

Denetim ve kontrol

Özel yapı, bina, tesis ve işletmelerin sahibi, yöneticisi ve sorumluları**, itfaiyeden veya itfaiyenin gerekli gördüğü durumda yangın güvenlik uzmanlarından hizmet alarak** yapının yangın güvenlik kontrollerini yaptırır ve raporlatır.

- **Eksikliklerin veya uygunsuzlukların tespiti halinde;**
  - Durum mahalli itfaiye teşkilatı tarafından ilgili idarelerine bildirilir.
  - İlgili idareler mevzuatı kapsamında işlem tesis eder.
- **İlgili itfaiye teşkilatının veya ruhsat vermeye yetkili idaresinin re'sen denetim hakkı saklıdır.**
- İlgili idareler ve bağlı bulunduğu kamu kurumları kendi yetki alanındaki **denetimlerde, güncel yangın güvenlik raporunu ister.**
- **Yangın güvenlik uzmanlarının; niteliklerinin, eğitimlerinin ve yetkilendirilmeleri** konusunda mevzuat alt yapısının oluşturulması.

- ***Yangın güvenlik uzmanlarının; niteliklerinin, eğitimlerinin ve yetkilendirilmeleri*** *konusunda ikincil mevzuat çalışması yapılmaktadır.*

Kontrol Süreci (Yangın Mevzuatı Kapsamında)

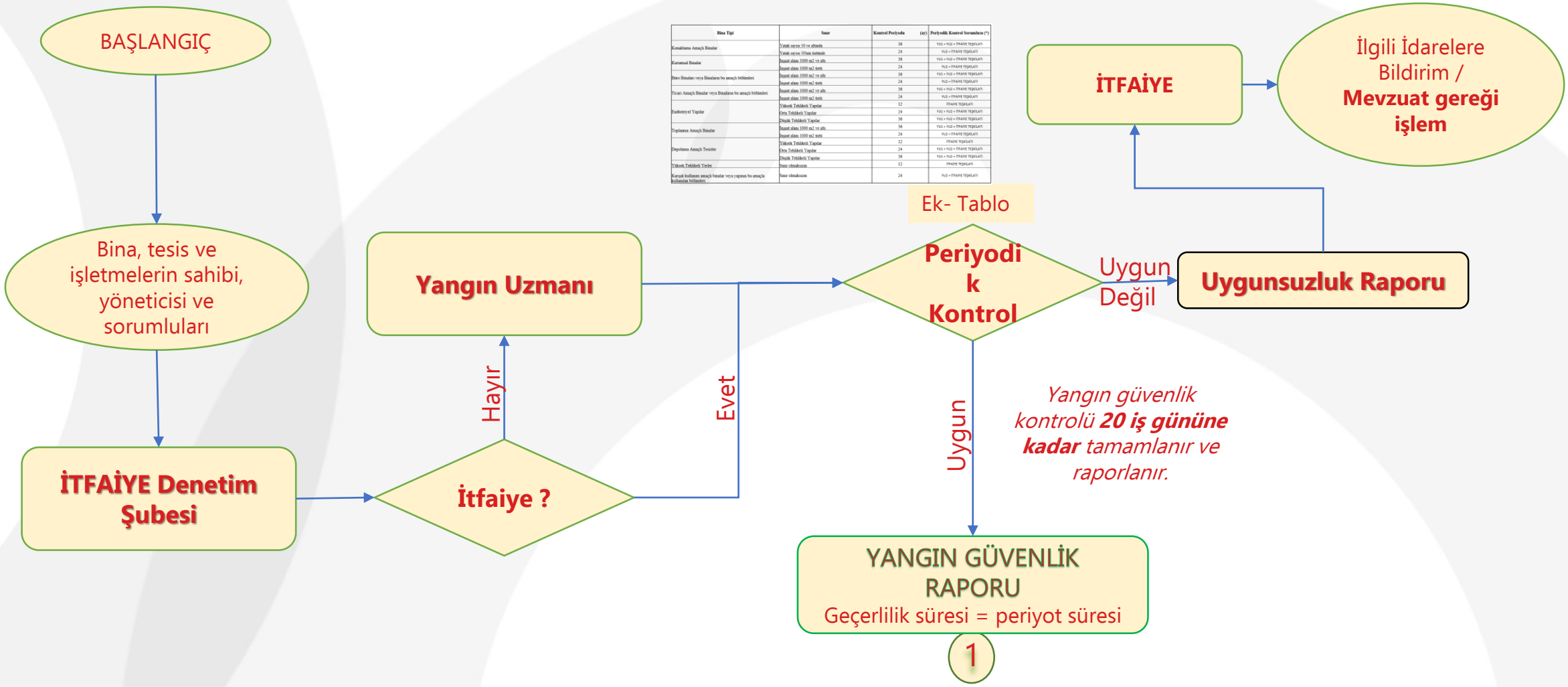

Bina Tipi	Sınır	Kontrol Periyodu (ay)	Periyodik Kontrol Sorumluları (*)
Konaklama Amaçlı Binalar	Yatak sayısı 50 ve altında	36	YUİ + YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
	Yatak sayısı 50'nin üstünde	24	YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
Kurumsal Binalar	İnşaat alanı 1000 m2 ve altı	36	YUİ + YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
	İnşaat alanı 1000 m2 üstü	24	YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
Büro Binaları veya Binaların bu amaçlı bölümleri	İnşaat alanı 1000 m2 ve altı	36	YUİ + YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
	İnşaat alanı 1000 m2 üstü	24	YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
Ticari Amaçlı Binalar veya Binaların bu amaçlı bölümleri	İnşaat alanı 1000 m2 ve altı	36	YUİ + YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
	İnşaat alanı 1000 m2 üstü	24	YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
Endüstriyel Yapılar	Yüksek Tehlikeli Yapılar	12	İTFAİYE TEŞKİLATI
	Orta Tehlikeli Yapılar	24	YUİ + YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
	Düşük Tehlikeli Yapılar	36	YUİ + YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
Toplanma Amaçlı Binalar	İnşaat alanı 1000 m2 ve altı	36	YUİ + YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
	İnşaat alanı 1000 m2 üstü	24	YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
Depolama Amaçlı Tesisler	Yüksek Tehlikeli Yapılar	12	İTFAİYE TEŞKİLATI
	Orta Tehlikeli Yapılar	24	YUİ + YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
	Düşük Tehlikeli Yapılar	36	YUİ + YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI
Yüksek Tehlikeli Yerler	Sınır olmaksızın	12	İTFAİYE TEŞKİLATI
Karışık kullanım amaçlı binalar veya yapının bu amaçla kullanılan bölümleri	Sınır olmaksızın	24	YUİ + İTFAİYE TEŞKİLATI

Ek- Tablo

Kontrol Süreci (ilgili Mevzuat Kapsamında)

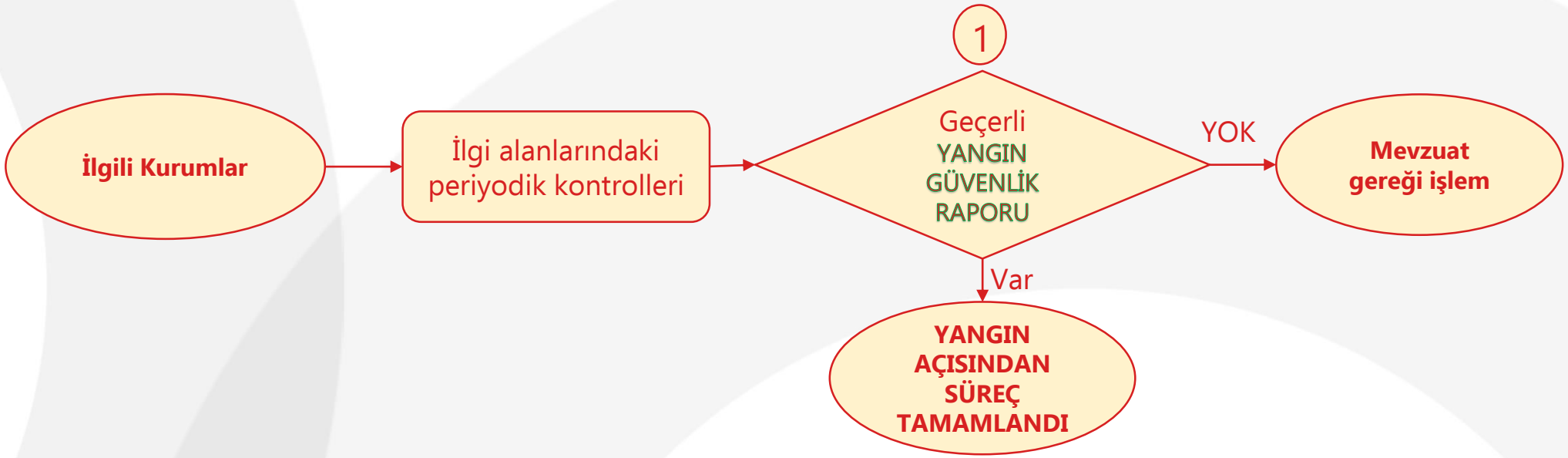

- *Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı – İSG Denetimi kapsamında*
- *Kültür ve Turizm Bakanlığı – Yıldız Denetimi kapsamında*
- *Sağlık Bakanlığı – Sağlık Denetimi kapsamında*
- *Milli Eğitim Bakanlığı – Eğitim Denetimi kapsamında*
- *Tarım ve Orman Bakanlığı – Hijyen Denetimi kapsamında*
- *Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı – Teşvik Verilmesi kapsamında*
- *Gençlik ve Spor Bakanlığı – Periyodik Yurt Denetimleri kapsamında*

gibi

GEÇERLİ YANGIN GÜVENLİK RAPORUNUN VARLIĞINI DENETLER

Geçerli Yangın Güvenlik Raporu yok ise kendi mevzuatı gereği işlem yapar.

Periyodik Kontroller ve Yangın Uzmanlığı

Kullanım sınıfı	Sınır	Denetim periyodu (ay)	Yangın danışmanlık seviyesi *
Konut	Yapı Yüksekliği 12,50 m üstü	24	YU1 + YU2 + İtfaiye Teşkilatı
Konaklama amaçlı binalar	Yatılan oda sayısı 25 ve altında	24	YU1 + YU2 + İtfaiye Teşkilatı
	Yatılan oda sayısı 25'in üstünde	18	YU2 + İtfaiye Teşkilatı
Kurumsal binalar	İnşaat alanı 1000 m^2 ve altı	24	YU1 + YU2 + İtfaiye Teşkilatı
	İnşaat alanı 1000 m^2 üstü	18	YU2 + İtfaiye Teşkilatı
Büro binaları veya binaların bu amaçlı bölümleri	İnşaat alanı 1000 m^2 ve altı	24	YU1 + YU2 + İtfaiye Teşkilatı
	İnşaat alanı 1000 m^2 üstü	18	YU2 + İtfaiye Teşkilatı
Ticari amaçlı binalar veya binaların bu amaçlı bölümleri	İnşaat alanı 1000 m^2 ve altı	24	YU1 + YU2 + İtfaiye Teşkilatı
	İnşaat alanı 1000 m^2 üstü	18	YU2 + İtfaiye Teşkilatı
Endüstriyel Yapılar	Yüksek Tehlikeli Yapılar	12	İtfaiye Teşkilatı
	Orta Tehlikeli Yapılar	18	YU1 + YU2 + İtfaiye Teşkilatı
	Düşük Tehlikeli Yapılar	24	YU1 + YU2 + İtfaiye Teşkilatı
Toplanma Amaçlı Binalar	İnşaat alanı 1000 m^2 ve altı	24	YU1 + YU2 + İtfaiye Teşkilatı
	İnşaat alanı 1000 m^2 üstü	18	YU2 + İtfaiye Teşkilatı
Depolama Amaçlı Tesisler	Yüksek Tehlikeli Yapılar	12	İtfaiye Teşkilatı
	Orta Tehlikeli Yapılar	18	YU1 + YU2 + İtfaiye Teşkilatı
	Düşük Tehlikeli Yapılar	24	YU1 + YU2 + İtfaiye Teşkilatı
Yüksek Tehlikeli Yerler	Sınır olmaksızın	12	İtfaiye Teşkilatı
Karışık kullanım amaçlı binalar	Sınır olmaksızın	18	YU2 + İtfaiye Teşkilatı

* YU1: Temel Seviye Yangın Uzmanı
YU2: İleri Seviye Yangın Uzmanı

Periyodik Kontroller ve Yangın Uzmanlığı

Tatbikat

- Bina sahibi, yöneticisi veya amirinin sorumluluğunda **yılda en az 1 kez yangın tahliye ve söndürme tatbikatı** yapar.

- Yangın tatbikatı,
  - Yataklı sağlık yapılarında,
  - Yatılan oda sayısı 25'den fazla olan konaklama amaçlı yapılarda,
  - Yapı yüksekliği 51,50 m'yi geçen tüm yapılarda,
  - Yüksek tehlikeli yapılarda

  itfaiye teşkilatı veya itfaiyenin gerekli gördüğü durumda yangın uzmanı ile yapılır.

- Bina sahibi, yöneticisi, amiri veya yetkilendirdiği sorumlu, yapılan **tatbikat ile ilgili zamanı, senaryosu ve katılımcıların bilgilendirildiği dokümanları içeren raporları hazırlar.**

Mevcut Yönetmelik

MEVCUT BİNALAR

Mevcut yapılardan Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra kullanım amacı değiştirilerek bu maddede sayılan yapı ve/veya tesis haline getirilenler binalar, yeni binalar hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre; haricindeki yapı ve tesisler (Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce var olan ve kullanım amacı değiştirilmeyenler bu maddede sayılan yapı ve tesisler ile bu maddede sayılmayan ama Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapı ruhsatı almış yapı ve tesisler) mevcut binalar hakkında uygulanacak hükümler kısmına göre değerlendirilir.

Örneğin; 2000 yılında hastane olarak kullanılan bir yapıda günümüzde esaslı tadilat olmadığı sürece mevcut bina gibi değerlendirilir. Ancak, esaslı tadilat olması durumunda (tadilat ruhsatına tabii olması durumu) veya hastaneden otele dönüştürülmesi (kullanım amacı değişikliği) durumunda yeni bina gibi değerlendirilir.

Görüşlere açılan taslak yönetmelikte;

Mevcut yapılardan bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra kullanım amacı değiştirilen binalar veya yapı bölümleri ile tehlikeli maddelerin bulundurulacağı binalar dışında kalan mevcut yapılar hakkında bu Kısım hükümleri uygulanır. Mevcut yapılarda yapılacak kullanım amacı değişikliği içermeyen esaslı tadilatlarda, yangın güvenliği açısından bu Kısım hükümlerine uyulur.

Mevcut yapılardan, 19/12/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan mülga Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yangın tedbirlerinin yeterli olduğu kabul edilmiş sayılan yapılarda, bu Yönetmelik hükümlerine göre bu maddenin sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkralarına uyulması şartıyla ilave tedbir alınmaması esastır.

19/12/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğe uygun yangın tedbirleri alınmadığı tespit edilen mevcut yapılar hakkında, 19/12/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerine ilaveten bu Kısım hükümleri uygulanır.

Mevcut Binaların Durumu

Mevcut yapılar için, 19/12/2007 tarihli Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapıldığı sürece **aşağıda belirtilen konular haricinde ilave tedbir alınmaması** esastır.

Mevcut yapılarda da istenecek hususlar:

- **Mevcut konutlarda dahil olmak üzere yapı yüksekliği 12,50 m'den fazla ise;**
  - Otomatik algılama ve uyarı sistemleri
  - Yangın söndürme tüplerinin tesis edilmesi

- **Kapalı veya açık otoparkında elektrikli şarj sistemi bulunan yapılar;**
  - Bu konu hakkında yeni Yönetmelik hükümlerinin yeni binalar için koyulan hükümlerine uyarak tesis edilmesi

- **Yapıya entegre güneş enerjisine dayalı elektrik üretim sistemleri bulunan yapılar;**
  - Bu konu hakkında yeni Yönetmelik hükümlerinin mevcut binalar kısmında koyulan hükümlerine uyarak tesis edilmesi

- Yeni Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra **kullanım amacı değiştirilen binalar veya yapı bölümleri ile tehlikeli maddelerin bulundurulacağı binaların:**
  - Yeni Yönetmeliğin yeni yapılar hakkındaki Kısımlarına uyması

- Mevcut yapılarda yapılacak **kullanım amacı değişikliği içermeyen esaslı tadilatlarda:**
  - Yeni Yönetmeliğin mevcut yapılar hakkındaki Kısmına uyması

YÖNETMELİĞE AYKIRILIK

Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında, aykırı hareketin suç veya kabahat teşkil etmesine göre 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 5236 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılır.

MEVCUT BİNALAR HAKKINDA ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER, DENETİM VE YAPIM SURESİ

Mevcut binalar için yangına karşı alınması gereken tedbirler, bina sahibi ve yöneticisi ile kurum amirleri tarafından 1 yıl içinde yerine getirilir. Bu süre içerisinde, alınacak tedbirlerin gerekli kıldığı tesisatın yapımına başlanılmış ise, yapım süresine bağlı olarak ilgili idare tarafından 1 yılı aşmamak üzere yapım süresi tanınabilir.

YÖNETMELİĞE AYKIRI DİĞER MEVZUAT HÜKÜMLERİNİN UYUMLAŞTIRILMASI

Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yürürlüğe konulmuş bulunan imar, yapı, deprem ve afet ile ilgili yönetmeliklerin bu Yönetmeliğe aykırı olan hükümleri, ilgili idarelerce Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 1 yıl içinde bu Yönetmeliğe uygun hâle getirilir.

Mevcut Yönetmelik

https://meslekihizmetler.csb.gov.tr/ → ***kütüphane***

TÜRKİYE YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

MESLEKİ HİZMETLER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İlginiz için teşekkür ediyorum...
Sorularınızı alabilirim...

Murat BAYRAM
Genel Müdür Yardımcısı
https://meslekihizmetler.csb.gov.tr/